KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Szihalom Község
Településszerkezeti Tervének és
Helyi Építési Szabályzatának
módosításához

A 2/2005. (I.11.) kormányrendelet 8.§. alapján

MEGBÍZÓ:
Szihalom Község Önkormányzata
3377 Szihalom, Hunyadi u. 78.

Településtervező:
Hojdák Péter
okl. településmérnök
TT 05-0494

Készítő:
Szűcs Gábor
okl. táj- és kertépítész mérnök
TK/1 19 0458 Településrendezési, zöldfelületi és tájrendezési vezető tervező
STjV-031 Tájvédelmi szakértő.

Miskolc, 2022. szeptember hó

ALÁÍRÓLAP

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Szihalom Község
Településszerkezeti Tervének és
Helyi Építési Szabályzatának
módosításához

Készítő

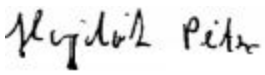

……..

Hojdák Péter
okl.településmérnök
TT 05-0494

……..
Szűcs Gábor
okl. táj- és kertépítész mérnök
TK/1 19 0458
STjV-031

A Megbízó képviselője:

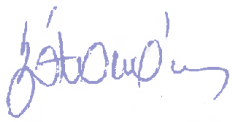

……..
Bóta József Sándor
Polgármester

Miskolc, 2022.szeptember hó

TARTALOMJEGYZÉK

CÍMLAP
ALÁÍRÓLAP
TARTALOMJEGYZÉK

1. **Bevezetés (a környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése)**
   - 1.1 Előzmények, különösen a tematika tartalma
   - 1.2 A tervezés más részeihez való kapcsolódás
   - 1.3 A környezet védelméért felelős szervek bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása
   - 1.4 Az érintett nyilvánosság meghatározása
   - 1.5 A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek, az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok
2. **A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok rövid ismertetése**
   - 2.1 A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése
     - 2.1.1 *Épített örökséget érintő területfelhasználási változások áttekintése*
   - 2.2 A terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal
     - *2.2.1 A terv koncepcionális alapját jelentő településfejlesztési dokumentumok bemutatása és elemzése a környezeti értékelés szempontjából (környezeti, társadalmi, gazdasági)*
     - *2.2.2 A terv összefüggése (környezet- és természetvédelmi, társadalmi és gazdasági célok, fenntarthatóság) más releváns tervekkel és programokkal (területi tervek, jogszabályok stb.)*
   - 2.3 A változatok rövid ismertetése, a változatok közötti választás indokai.
   - 2.4 A települési környezet jellemzői
     - *2.4.1 Környezet állapotát befolyásoló elemek felmérése*
     - *2.4.2 Tájindikátorok*
   - 2.5 A település környezeti állapotának ismertetése
   - 2.6 A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartó képesség, terhelhetőség)
   - 2.7 A fennálló környezeti, tájhasználati konfliktusok, programok leírása és mindezek várható hatása, ha a terv nem valósulna meg
3. **A várható környezeti hatások előrejelzése**
   - 3.1 Jól azonosítható környezeti igénybevétel vagy terhelés esetén vizsgálandó hatások
   - 3.2 A közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése
4. **A terv környezeti szempontú értékelése**
5. **A káros hatások elkerülésére tett javaslatok**
6. **Környezeti szempontú javaslatok más tervek, programok számára**
7. **Monitorozási javaslatok**
8. **Közérthető összefoglaló**

1. Bevezetés (a környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése)

1.1 Előzmények, különösen a tematika tartalma

Szihalom Község Önkormányzata településrendezési eszközeinek több részterületet érintő módosítását határozta el, amelynek elkészítésével a Borsodi Tervező Kft-t, Hojdák Péter településtervezőt bízta meg.

Az *egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pontja alapján, a település egy részére készülő településrendezési eszközök esetén várható környezeti hatásuk jelentőségének eseti meghatározása alapján dönthető el a környezeti vizsgálat szükségessége. A környezet védelméért felelős közigazgatási szervek az 1.3. pontban ismertetett állásfoglalásokat adták. A felelős szervek közül az Állami Főépítészi hatáskörében eljáró Heves Megyei Kormányhivatal tartotta szükségesnek a környezeti vizsgálat elvégzését, mely alapján a tervezett módosításhoz kapcsolódóan a környezeti vizsgálat lefolytatása, egyben jelen Környezeti értékelés kidolgozása szükségessé vált.

A környezeti értékelés a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú melléklete alapján, a környezet védelméért felelős szervek véleményének kikérésével került összeállításra. A tematika a tartalomjegyzékkel megegyező.

1.2. A tervezés más részeihez való kapcsolódás

A környezeti értékelés Szihalom Község Településrendezési Eszközeinek (Településszerkezeti Terv, valamint Helyi Építési Szabályzat) módosításához kapcsolódóan került kidolgozásra. A Településrendezési Eszközök módosításának környezeti értékelése **a készülő tervvel párhuzamosan történt**. A Településrendezési Eszközök tervezője és a környezeti értékelés készítője között folyamatos egyeztetés történt, amelynek eredményeképpen, konzultációk alapján kerültek a környezeti szempontok érvényesítésre.

A környezeti értékelés vizsgálja a településrendezési eszközök környezeti vonatkozásait, a terv megvalósulásával várható környezeti hatásokat.

A tervezett tematika megküldésre, véleményeztetésre került a jogszabályban előírt környezet védelméért felelős szervek, érintettek számára. Az értékelés során kapott környezeti szempontú javaslatok beépítésre kerültek a tervbe.

1.3. A környezet védelméért felelős szervek bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása

Szihalom Község Önkormányzata a 2/2005. Korm. rendelet 3. számú melléklete alapján meghatározott államigazgatási szervektől előzetes állásfoglalást kért a környezeti értékelésről, elsődlegesen annak tematikájáról.

A környezet védelméért felelős államigazgatási szervek tematikára adott, valamint környezeti szempontú előzetes véleményeinek összefoglalóját szemlélteti a következő táblázat. A feladat a településrendezési eszközök módosítása. Az előzetes vélemények kiküldésére 2021. áprilisában került sor, a környezet védelméért felelős szervek megnevezése a válaszadás időpillanatában hatályos megnevezésüket tükrözi.

Ssz.	Környezet védelméért felelős szerv	Állásfoglalás, vélemény
1.b.	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Iktatószám: 1621/2/2021.	A tervezési területek természetvédelmi szempontból nem érintettek. A természeti értékelés készítését nem tartja szükségesnek. A tematikával kapcsolatban nem nyilatkozott.
1.c.	Heves Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály Iktatószám: HE/NEF/0760-2/2021.	A „tervezett módosításai megvalósításával kapcsolatban jelentős környezeti hatás nem valószínűsíthető, így a tervdokumentáció önálló részeként környezeti értékelés készítése, környezeti vizsgálat jelenleg nem szükséges.” A tematikával kapcsolatban nem nyilatkozott.
2.b	Heves Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész	„Az érintett területen a településrendezési eszközeik tervezett változásából adódó várható környezeti hatás mértékét - **az épített környezet védelme szempontjából** jelentősnek ítélem, így környezeti vizsgálat lefolytatását **szükségesnek tartom**. … A KVr. 4. sz. mellékletében foglalt általános követelmények tartalmazzák azokat az elemzési szempontokat, melyek vezérfonalként szolgálnak a vizsgálat kidolgozása során.”
2.f.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Közlekedési, Műszaki Engedélyezési és Mérésügyi Főosztály Bányászati Osztály Iktatószám: BO/15/00930-2/2021.	A környezeti vizsgálat elkészíttetése bányászati szakigazgatás szempontjából nem indokolt. A tematikával kapcsolatban nem nyilatkozott.
2.j.	Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Iktatószám: 36000/788-1/2021. ált.	„A tervezéssel érintett területek nyilvántartásunk alapján jelenleg nem érintenek veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem körüli veszélyességi övezetet, a tervezett fejlesztések környezetében nem kell számolni veszélyes anyag állandó jelenlétével, ezért tűz- és katasztrófavédelmi szempontból nem tartom szükségesnek környezeti vizsgálat lefolytatását.” A tematikával kapcsolatban nem nyilatkozott

A táblázatban a 2/2005. Korm. rendeletben nevesített környezet védelméért felelős szervek közül azok szerepelnek, amelyek a környezeti értékelés készítésével kapcsolatban véleményt fogalmaztak meg.

A véleményezés során megkeresett államigazgatási szervek véleményeinek összefoglalóját szemlélteti a következő táblázat. A megkeresés és a dokumentáció kiküldésére 2022. márciusában került sor.

A megkeresettek többsége a környezeti értékelést megfelelőnek tartotta, Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály BP/2602/00257-2/2022. ikt. sz. állásfoglalásában azonban tartalmi kifogást emelt a nyilvántartott régészeti lelőhelyekkel, illetve a műemléki értékek jogszabály szerinti megnevezésével kapcsolatban. E tényre való tekintettel ismételt adatszolgáltatás megkérésére került sor, amely beépítésre került mind a Településrendezési Eszközök, mind a jelen Környezeti értékelés jóváhagyandó dokumentációjába.

1.4. Az érintett nyilvánosság meghatározása

A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdésének a) és b) pontjának értelmében érintett nyilvánosságnak tekinthető az a természetes személy, jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,

- amelyre a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés – különösen környezeti hatásai miatt – kihat vagy kihathat, valamint
- amely a döntésben érdekelt, különösen az olyan környezetvédelmi, vagy más civil szervezet, amelynek tevékenységi körét a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés érinti.

A tervezett módosítások hatásai (társadalmi, természeti, környezeti, gazdasági) elsősorban Szihalom Község lakosságát, valamint a tervezési területeken tulajdonnal (mezőgazdasági lakóház, intézmény, gazdasági létesítmény stb.) rendelkező természetes és jogi személyeket érintik. Közvetlenül érintettek lehetnek továbbá mindazok, akik e területeken beruházási szándékkal vannak jelen. Az érintettek tájékoztatását, illetve a velük folytatott egyeztetéseket az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírásai szerint az Önkormányzat végezte.

Szihalom Község Önkormányzat Képviselő-testületének *a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés szabályairól* szóló 11/2017. (VIII. 31.) önkormányzati rendelete meghatározza a partnerek körét és azok tájékoztatásának módját és eszközeit.

Az állandó partnerek köre a következő:

- a település közigazgatási területén ingatlannal rendelkezni jogosult természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,
- a szihalmi székhellyel, telephellyel rendelkező gazdálkodó szervezet,
- a szihalmi székhellyel bejegyzett civil szervezet

A tájékoztatás módja és eszközei teljes eljárásban történő módosítás esetén:

- a közterületen elhelyezett önkormányzati hirdetőfelületen
- a helyi újságban
- a község honlapján – *www.szihalom.hu*
- a lakossági fórumon

Jelen településrendezési eszköz-felülvizsgálat nyilvánossága több lépcsőben is biztosítva volt. Első körben Szihalom Község Önkormányzat Képviselő-testülete értesült a felülvizsgálati szándékról, amellyel kapcsolatban a 115/2018. (XI. 28.) KT., majd az azt kiegészítő 17/2021. (III. 16.) KT. határozatában Településfejlesztési Döntést hozott. Ezt követően az Önkormányzat tájékoztató felhívással fordult a Partnerekhez, amelyben értesítette őket az eljárás megindításáról, az eljárás módjáról és menetéről, valamint a tervezett módosításokról. A tájékoztatóban meghatározott határidőt kikötve lehetőséget biztosított az érintettek számára írásos véleményeik megtételére, melyeket 5/2021. (VI.3.) KT. határozatában elfogadott. Az elkészült dokumentáció véleményezésére a közbenső partnerségi egyeztetés keretében volt lehetőség, az eljárást a …… KT. határozat zárta le.

Az érintettek tájékoztatását; a közbenső partnerségi egyeztetést, valamint a véleményezést a településfejlesztési koncepcióról, *az integrált településfejlesztési stratégiáról s a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet teljes eljárásra vonatkozó 37-38. §-ban szereplő előírásai szerint az Önkormányzat végezte. Jelen Környezeti értékelés kidolgozásakor az érintettek előzetes értesítésére és közbenső tájékoztatására sor került, a véleményezési szakasz lezárult.

1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek, az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok

A környezeti értékelés során használt adatok forrása:

- Vonatkozó jogszabályok
- Térségi tervek
- Illetékes szakhatóságok adatszolgáltatása
- Önkormányzati adatszolgáltatás
- Készülő településrendezési eszközök
- Tervek, műszaki leírások
- Szakmai tanulmányok
- Helyszínelések
- Katonai felmérések, légifotók

Az Eljr. 37. §-ban foglaltaknak megfelelően, az Önkormányzat adatszolgáltatási kérelemmel fordult az érintett államigazgatási szervek felé, így a terven naprakész adatállományokból kerültek feltüntetésre az egyes elemek.

A településrendezési eszközökhöz készülő környezeti értékelés legfőbb nehézsége, hogy a hagyományos módszerekkel, eszközökkel nehezen becsülhető környezeti hatásokat kell vizsgálnia. Az újonnan megjelenő tervi elemek megvalósulása esetén bekövetkező hatásokat lehet elemezni, értékelni, azonban ezek a tervi elemek nem konkrét objektumok tervei, hanem csak az objektumoknak helyet adó területre vonatkozó keretszabályozás. A településrendezési tervek esetén fennáll, hogy az adott keretekkel, lehetőségekkel nem élnek, és a környezetet nem érik új hatások, azonban fennáll az a lehetőség is, hogy a keretek legszélső határával élnek az ingatlan tulajdonosok és a várható legnagyobb környezeti hatások következnek be.

További értékelési bizonytalanságra ad okot, hogy tervezett elemek közötti váltás hatásait kell elemeznünk, azaz már az adottságok meghatározása is tervi elemek elképzelését igényli. A váltás hatásainak kiemelésére a hatályos és a tervezett besorolás lehetőségeinek teljes kihasználását feltételeztük, és ebből következtettünk a terület igénybevételének valós változására.

2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok rövid ismertetése

Szihalom Község Önkormányzatának megbízásából Hojdák Péter településtervező készíti Szihalom Község Településrendezési Eszközeinek részterületekre szóló módosítását. A tervezési feladat Szihalom Község Településszerkezeti Tervének (elfogadva: 61/2004. (VI. 29.) Kt. határozattal), valamint Helyi Építési Szabályzatának (elfogadva: 12/2004. (VI. 29.) önkormányzati rendelettel) módosítására szólt.

Jelen környezeti értékelés a településrendezési eszközök módosításával párhuzamosan készül, azok várható környezeti hatásainak vizsgálatára, értékelésére.

2.1. A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése

A környezeti értékelés Szihalom Község Településrendezési Eszközeinek folyamatban lévő módosítását vizsgálja, értékeli. Az értékelés alapjául szolgáló településrendezési eszközök:

- a településszerkezeti terv, valamint
- a helyi építési szabályzat és a szabályozási terv.

A településrendezési eszközök módosításának célja több, belterületi tömb terület-felhasználásának korrekciója az alábbiak szerint:

- gazdasági területek kijelölése
- tervezett lakóterületek törlése
- zöldterületi rendszer módosítása
- tömbeltárások módosítása
- kialakult használatok rögzítése

A módosítások összességében a belterület mintegy 20%-át fedik le. Az újonnan kijelölt beépítésre szánt területek biológiai aktivitás érték pótlásának céljából zöldterület kijelölése történik.

A változások bemutatása alapvetően a szerkezeti jelentőségű területfelhasználási módosulások áttekintéséhez kötődik. A Környezeti vizsgálatban szereplő változások a következő oldalon lévő tervlapon kerülnek bemutatásra A környezeti értékelés kiemeli a környezeti szempontból figyelmet érdemlő változtatásokat. Mindegyik módosítási típus után, amelyik környezeti hatása vizsgálatot érdemel, a következő jelet tettük: (X)

2.1.1 Területfelhasználási módosulások

		Hatályos terület-felhasználás			Tervezett terület-felhasználás
V-1.	Lf	Falusias lakóterület	**>**	Z	Zöldterület
V-2.	Z	Zöldterület	**>**	Gksz	Ker.-szolg. gazdasági terület
V-3.	Vt	Településközponti vegyes ter.	**>**	Gksz	Ker.-szolg. gazdasági terület
V-4.	Gksz	Ker.-szolg. gazdasági terület	**>**	Köú	Közlekedési és közmű terület
V-5.	Z	Zöldterület	**>**	Köú	Közlekedési és közmű terület
V-6.	Lf	Falusias lakóterület	**>**	Z	Zöldterület
V-7.	Köú	Közlekedési és közmű terület	**>**	Z	Zöldterület
V-8.	Lf	Falusias lakóterület	**>**	Vt	Településközponti vegyes ter.
V-9.	Vt	Településközponti vegyes ter.	**>**	Gksz	Ker.-szolg. gazdasági terület
V-10.	Z	Zöldterület	**>**	Lf	Falusias lakóterület
V-11.	K	Különleges terület	**>**	Kb	Különleges beép. nem szánt ter.
V-12.	K	Különleges terület	**>**	Lf	Falusias lakóterület
V-13.	Lf Köú	Falusias lakóterület Közlekedési és közmű terület	**>**	Köú Lf	Közlekedési és közmű terület Falusias lakóterület
V-14.	Köú	Közlekedési és közmű terület	**>**	Vt	Településközponti vegyes ter.

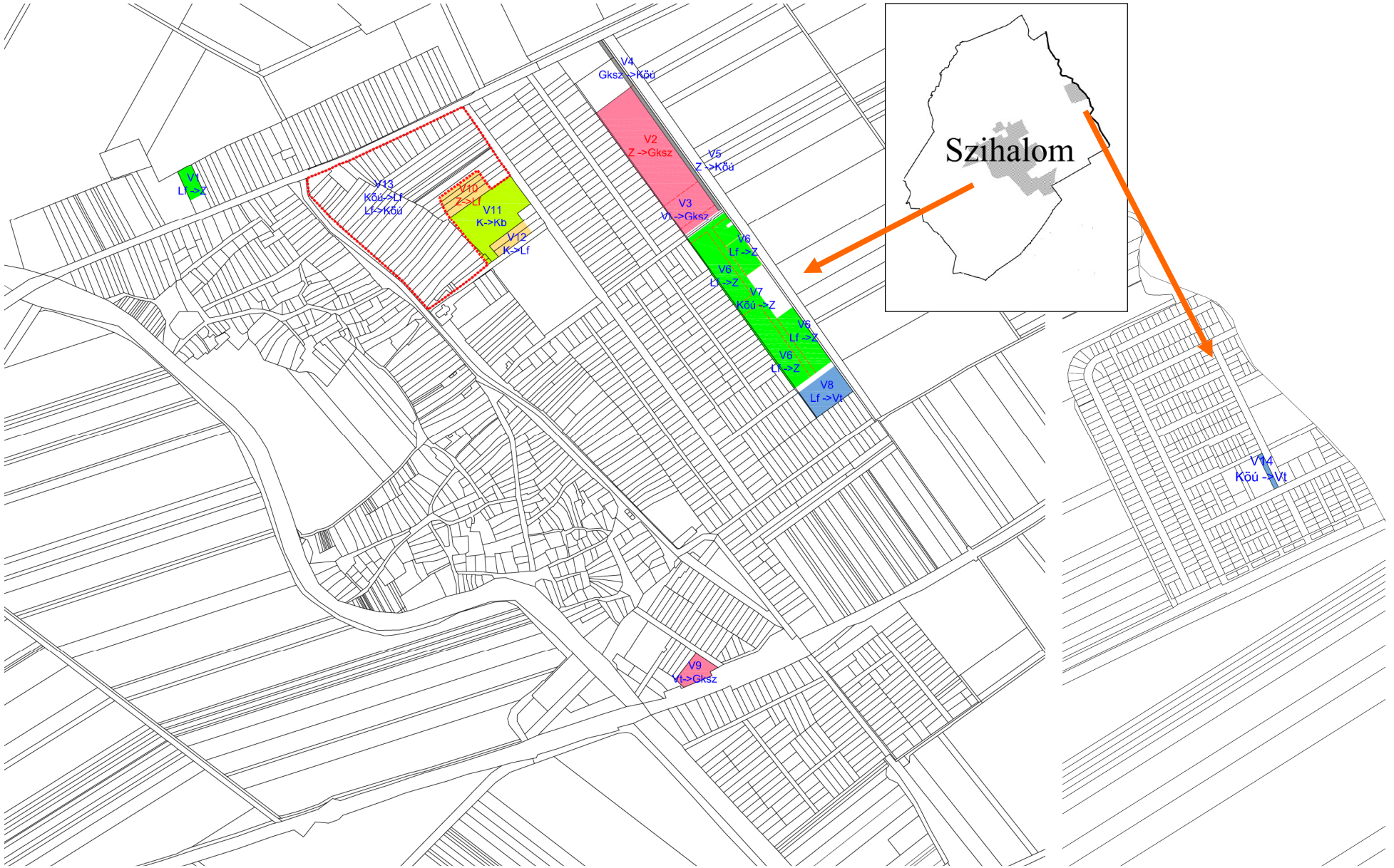
Szihalom
V1
Lf ->Z
V13
Köú->Lf
Lf->Köú
V10
Z->Lf
V11
K->Kb
V12
K->Lf
V4
Gksz ->Köú
V2
Z ->Gksz
V5
Z ->Köú
V3
Vt->Gksz
V6
Lf ->Z
V6
Lf ->Z
V7
Köú ->Z
V6
Lf ->Z
V6
Lf ->Z
V8
Lf ->Vk
V14
Köú ->Vt
V9
Vt->Gksz

Területenkénti áttekintés

V1. Zöldterület kijelölése / Lf > Z/

A kálvária és környezete a hatályos Településrendezési Eszközökön zöldterület (Z) közpark kategóriába sorolt. A szomszédos 1048 hrsz. ingatlan részterülete lekerítetlen, az előbbi területtel egységesen használt. A módosítás során az érintett ingatlanrész is közpark besorolást kap. A közpark kiépítése ugyan nem valósult meg, de a módosítás megakadályozza az esetleges beépítést. Mivel az érintett területen az önálló építési telek kialakítása út- és közműcsatlakozás létesítését feltételezné, megvalósulása a beépített és burkolt terület növekedését, párhuzamosan a zöldterület csökkenését eredményezné. A módosítás így intenzitáscsökkenésként értelmezhető, közvetlenül kismértékű, a közpark tényleges megvalósítása esetén nagyobb pozitív környezeti hatást érve el ezzel.

V2. Gazdasági terület kijelölése / Z > Gksz/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön zöldterület (Z) közpark kategóriába sorolt, tényleges használatát tekintve azonban szántó. A gazdasági terület kijelölésének elsődleges indoka a letelepedni kívánó vállalkozások számára igénybe vehető területek hiánya. Helyét a terület kedvező pozíciója indokolja, mivel a kiszolgálása lakóterület érintése nélkül megoldható. A szomszédos lakóterületek védelme érdekében beültetési kötelezettség került kijelölésre. A fejlesztés elmaradása esetén a község népességmegtartó képességének csökkenése várható. A módosítás környezeti hatása egyértelműen negatív, amit a V6-V7 területeken tervezett zöldterület megvalósítása ellensúlyozhat. **(X)**

V3. Gazdasági terület kijelölése / Vt > Gksz/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön településközponti vegyes terület (Vt) kategóriába sorolt, tényleges használatát tekintve azonban szántó. A tervezett gazdasági terület egy tömböt képez a V2 területnél bemutatottal. A szomszédos lakóterületek védelme érdekében beültetési kötelezettség került kijelölésre. A fejlesztés elmaradása esetén a község népességmegtartó képességének csökkenése várható. A módosítás környezeti hatása semleges, hiszen az egyébként is beépítésre szánt terület tervezett funkciója módosul.

V4. Közlekedési terület kijelölése / Gksz > Köú/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület (Gksz) kategóriába sorolt. A két érintett ingatlan közül a 1762 hrsz.-en ténylegesen telephely üzemel, az érintett területrész azonban nem beépített. A közlekedési terület kijelölésének indoka a V-2 és V3 területeknél bemutatott gazdasági terület kiszolgálása. A módosítás környezeti hatása önmagában semleges, mivel a tervezett gazdasági területekkel együtt értelmezhető, illetve területe elhanyagolhatóan kicsi.

V5. Közlekedési terület kijelölése / Z> Köú/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön zöldterület (Z) közpark kategóriába sorolt, tényleges használatát tekintve azonban részben szántó, részben ténylegesen meglévő földút A közlekedési terület kijelölésének indoka a V-2 és V3 területeknél bemutatott gazdasági terület kiszolgálása. A módosítás környezeti hatása önmagában semleges, mivel a tervezett gazdasági területekkel együtt értelmezhető, illetve területe elhanyagolhatóan kicsi.

V6. Zöldterület kijelölése / Lf > Z/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön falusias lakóterület (Lf) kategóriába sorolt. Az építési célú igénybevétel nem valósult meg, tényleges használatát tekintve szántó. A módosítás elsődleges indoka a V-2 és V3 területeken kijelölt gazdasági területek biológiai aktivitás-értékének kompenzációja, de a község közcélú zöldterületeinek hiányára is reflektál. A módosítás – a tervezett fejlesztés tényleges megvalósulása esetén – a termőföld területének csökkenését, ugyanakkor az összefüggő zöldfelületi infrastruktúra esztétikai, klimatikus és rekreációs hatásainak érvényesülését eredményezi, közvetlenül kismértékű, a közpark tényleges megvalósítása esetén nagyobb pozitív környezeti hatást érve el ezzel. **(X)**

Megjegyezzük, hogy a hatás a V7 területtel összefüggésben érvényesül, további elemzésére azonban ennél a tételnél kerül sor.

V7. Zöldterület kijelölése / Köú > Z/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön közlekedési és közműterület (Köú) kategóriába sorolt, a V6 területen bemutatott lakóterület-fejlesztés kiszolgálása érdekében. Sem a lakóterület kiépítése, sem a kiszolgáló infrastruktúra előkészítése nem valósult meg, tényleges használatát tekintve szántó. A módosítás elsődleges indoka a V-2 és V3 területeken kijelölt gazdasági területek biológiai aktivitás-értékének kompenzációja, de a község közcélú zöldterületeinek hiányára is reflektál. A módosítás hatása önmagában nem értelmezhető, a V6 területtel összefüggésben azonban egyértelműen pozitív.

V8. Településközponti vegyes terület kijelölése / Lf > Vt/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön falusias lakóterület (Lf) kategóriába sorolt. Az építési célú igénybevétel nem valósult meg, tényleges használatát tekintve szántó. A módosítás indoka a V3 területen megszűntetett tartalék intézményi terület biztosítása, amely azonban a lakó funkció megvalósítását is lehetővé teszi. Elmaradása esetén a Község esetleges – jelenleg nem ismert - intézmény-fejlesztési szándékai ellehetetlenülnek vagy újabb módosítási igényt generálnak. A módosítás környezeti hatása semleges, hiszen az egyébként is beépítésre szánt terület tervezett funkciója módosul, a szomszédos lakóterületek vonatkozásában nem növeli a környezeti terhelést.

V9. Gazdasági terület kijelölése / Vt > Gksz/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön településközponti vegyes terület (Vt) kategóriába sorolt, tényleges használatát tekintve azonban felhagyott telephely, egykori TÜZÉP. A tervezett gazdasági terület egy tömböt képez a V2 területnél bemutatottal. A szomszédos lakóterületek védelmét a jogszabályban rögzített környezetterhelési határértékek biztosítják. A fejlesztés elmaradása esetén a terület leromlott állapotának konzerválódása várható. A módosítás környezeti hatása semleges, hiszen az egyébként is beépítésre szánt terület tervezett funkciója módosul.

V10. Falusias lakóterület kijelölése / Z > Lf/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön zöldterület (Z) közpark kategóriába sorolt. Kijelölésének alapja a tömb tervezett feltárásához kapcsolódó kiszolgáló utak és a javasolt telekosztás (ld.: V13) által kirajzolt maradványterület. Jelenlegi használatát tekintve részben szántott, részben kaszált beépítetlen terület. A terv szerinti megközelítése, használhatósága és mérete egyaránt nehézkes, a tervezett elem megvalósítása nem életszerű, elmaradása pedig a terület elhanyagolását eredményezné. A tervezett lakóterület a tömb egészének jellemző funkciója, a terv tehát a valós állapothoz igazodik. A változás a belterület beépített, illetve beépíthető területeire korlátozódik. Számottevő hatás nem várható.

V11. Beépítésre nem szánt különleges terület kijelölése / K > Kb/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön zöldterület különleges terület (K) sorolt, melynek beépíthetősége – a HÉSZ konkrét rendelkezéseinek hiányában – 40 %. A területen meglévő sportpálya beépítettsége azonban minimális, sem a tulajdonos Önkormányzat, sem az üzemeltető sportegyesület nem tervez ilyen léptékű fejlesztéseket. A kialakított sportpályák gyepesek, burkolásuk nem tervezett. A beépítésre szánt területként történő megtartás nem indokolt, hiszen a terület-használat jelenleg lehetséges intenzitásának következményei (építmények árnyékoló hatása, közmű igények, megnövekvő gépjármű-forgalom, parkolási igények, zajhatás, stb.) a területen belül nem kezelhetőek. A módosítás így intenzitáscsökkenésként értelmezhető, hatása a tényleges állapot vonatkozásában semleges, a tervezett állapot vonatkozásában kis mértékben pozitív ezért további vizsgálatot nem igényel.

V12. Falusias lakóterület kijelölése / K > Lf/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön zöldterület különleges terület (K) sorolt, a szomszédos sportpálya bővítési lehetőségének biztosítása érdekében. Jelenlegi használatát tekintve lakókert. A sportpálya bővítése sem a tulajdonos Önkormányzat, sem az üzemeltető sportegyesület által nem tervezett (ld. V11.) A tervezett lakóterület az érintett ingatlanok főfunkciója, a terv tehát a valós állapothoz igazodik. A változás a belterület beépített, illetve beépíthető területeire korlátozódik. Számottevő hatás nem várható.

V13. Tömbfeltárás lehetőségének módosítása / Lf > Köú, Köú > Lf.//

A módosítással érintett tömb nagyobb részének funkciója lakóterület, amelynek beépítése egyedül a Rákóczi utca felől nem fejeződött még be. A hatályos Településrendezési Eszközök a tömbbelső feltárását és a nagyméretű telkek megosztását tartalmazzák új, kisebb területű lakótelkek kialakítása érdekében. A tervezett módosítás a tömbfeltárás lehetőségét megtartja, azonban a tervezett utak nyomvonalát ésszerűsíti. Lecsökkenti a telekalakítási kényszerrel érintett ingatlanok szám, illetve jellemzően a telekvégek lesznek érintettek, így a jelenlegi használat adminisztratív korlátozása jellemzően megszűnik.

A lakóterületek és a közlekedési területek viszonyának változása konkrét területekkel nem jelölhető ki. Összességében azonban csökken a kialakítandó utak hossza és felülete, illetve a kialakítható új építési telkek mérete a számuk csökkenésével arányban növekszik. A módosítás így intenzitáscsökkenésként értelmezhető, kismértékű, pozitív környezeti hatást érve el ezzel.

V14. Településközponti vegyes terület kijelölése / Köú > Vt/

A terület a hatályos Településrendezési Eszközökön közlekedési és közműterület (Köú) kategóriába sorolt, nevesített közcélú parkoló létesítése érdekében. Az építési célú igénybevétel nem valósult meg, tényleges használatát tekintve beépítetlen, kaszált terület. A módosítás indoka a szomszédos 1392/5 hrsz ingatlannal azonos építési paraméterek biztosítása. Elmaradása esetén az elsődlegesen üdülési célú településrészen tervezett szálláshely-bővítés lehetetlenülne el. A módosítás környezeti hatása semleges meglévő közműveket nem érint, a szomszédos hétvégi házas és üdülőterületek vonatkozásában nem növeli a környezeti terhelést.

<u>Korlátozási tényezőkkel érintett fejlesztések</u>

Átlagosnál jobb minőségi osztályú termőföldön új beépítésre szánt terület – helyhez kötöttség kivételével – nem került kijelölésre. Természetvédelmi területen új, beépítésre szánt terület nem került kijelölésre. Nagyvízi meder övezetében, valamint ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezetében új beépítésre szánt terület nem került kijelölésre.

A terv megvalósulásának elmaradása realitást nélkülöző területfelhasználások fennmaradását eredményezne, valós fejlesztéseket akadályozna meg.

<u>Környezeti szempontból jelentős hatással bíró változások felsorolása</u>

A településrendezési eszközök módosításai közül környezeti szempontból az alábbi változtatások érdemelnek kiemelt figyelmet (a fentiekben **(X)** jellel ellátott módosítások):

Jel	Módosítási pont	Változás	Vizsgálat szükségességének oka
A	*V2. Gazdasági terület kijelölése*	*/ Z > Gksz /*	Tervezett zöldterület szűnik meg a belterület szélén. Helyette kereskedelmi, szolgáltató funkció létesülhet, a szomszédos lakóterület védelmével.
B	*V6. Zöldterület kijelölése*	*/ Lf > Z/*	Zöldterület kijelölése meg nem valósult lakóterület helyett, a zöldfelületi infrastruktúra fejlesztése válik lehetségessé a leromló lakóterületek szomszédságában.

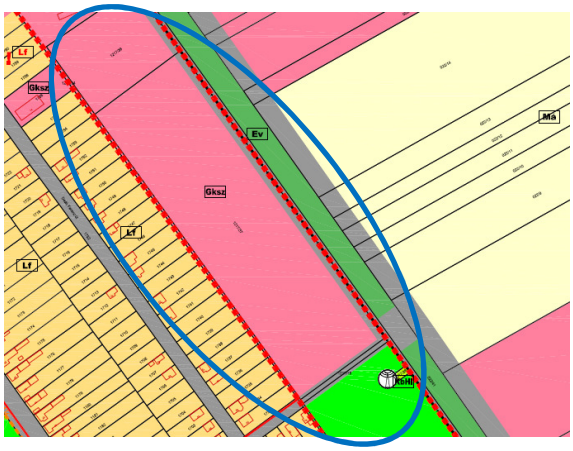

V2. módosítás. Forrás: Szerző készítése

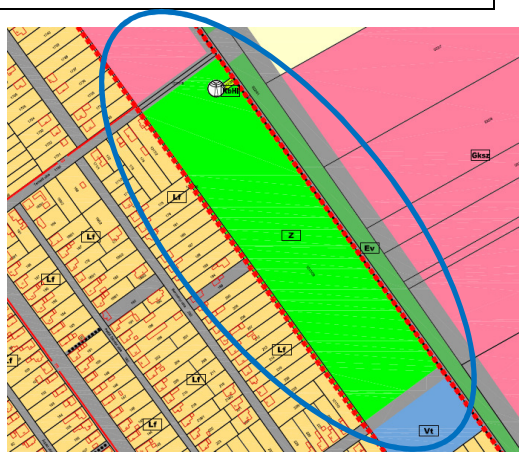

V6. módosítás. Forrás: Szerző készítése

Két esetben, az A (V2.) és B (V6.) jelű változtatás esetén tartjuk szükségesnek a további elemzések elvégzését. E változtatások várható hatásainak komplex vizsgálata képezi jelen tanulmány tárgyát. A javasolt terv főbb módosításainak környezeti szempontú értékelése a 3.1. fejezetben található.

2.1.1. Épített örökséget érintő területfelhasználási változások áttekintése

Szihalom Község közigazgatási területét a hatályos Településrendezési Eszközök alapján országos szintű építészeti örökségvédelmi szempontból régészeti lelőhelyek, műemlékek és műemléki környezet, valamint helyi védett értékek egyaránt érintik. A bemutatott változtatások nem érintenek országos védelem alatt álló értéket, az M4 tervezési terület (ld. véleményezési dokumentáció) beépült, használatában beálltnak tekinthető részterülete azonban műemléki környezettel érintett.

Az előzetes tájékoztatási és adatkérési eljárás során az örökségvédelmi hatóságtól nem érkezett adatszolgáltatás, ezért véleményezési dokumentációban a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály Településképi Arculati Kézikönyvhöz adott 2017 évi adatszolgáltatását tekintettük mérvadónak. A dokumentáció véglegesítése során azonban kiegészítő adatkérésre került sor a Heves Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztályától, így naprakész adatok kerültek rögzítésre.

Világörökségi és világörökségi várományos területek

A rendelkezésünkre álló adatok alapján a tervezési területeket világörökségi, illetve világörökségi várományos területek nem érintik.

Régészeti lelőhelyek érintettsége

A rendelkezésünkre álló adatok alapján a tervezési területek nyilvántartott régészeti lelőhelyekkel nem érintettek.

Műemlék, műemlékvédelem sajátos tárgyai érintettsége

A Jézus mennybemenetele templom (2 hrsz.) és a római katolikus plébánia (3/1 hrsz.) műemléki védelem alatt áll, amelyet a kapott adatszolgáltatás is rögzít. A műemlékvédelem sajátos tárgyai körében a templom ex-lege műemléki környezete a 4. sz. tervezési területet is érint, a 1134/2, 1134/3, 1134/4 és 1134/6 hrsz. ingatlanok vonatkozásában. A „törmelék” telkek összevonási eljárást követően válnak beépíthetővé, az örökségvédelmi szempontok érvényesülését az ágazati jogszabályok garantálják.

Helyi védett épület, helyi védett utcaképi épület érintettsége

Az 1. sz. tervezési területen (ld. véleményezési dokumentáció) meglévő kálvária és a hozzá kapcsolódó stációk, továbbá a 1122 hrsz. ingatlanon álló lakóház helyi építészeti értékvédelem alatt állnak, a védelem tényét a településképi rendelet is megerősíti.

Az építmények megóvásának, bemutatásának lehetőségét a módosítási szándék nem befolyásolja.

2.2. A terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

A tervhierarchia összhangjának megteremtése érdekében számításba kell venni a magasabb szintű terveket és programokat, mivel figyelembevételük hiánya tervi ellentmondásokat idézhet elő.

2.2.1. A terv koncepcionális alapját jelentő településfejlesztési dokumentumok bemutatása és elemzése a környezeti értékelés szempontjából (környezeti, társadalmi, gazdasági)

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Az Országgyűlés 2013. december 17-ei

ülésnapján, 1/2014. (I. 3.) OGY határozattal elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (továbbiakban: OFTK). A Koncepció jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, valamint kijelölte a 2030-ig tartó fejlesztési időszak nemzeti és szakpolitikai súlypontjait.

Az OFTK megállapításai / elhatározásai közül az alábbiakban a Szihalom Községhez kötődő elemeket tekintettük át.

A Térszerkezeti jövőkép fejezetben szereplő Funkcionális térségek ábra szerint Szihalom és környéke gazdasági–technológiai magterületbe sorolt, jó mezőgazdasági adottságú terület, egyben turisztikai funkciójú terület

A Nemzeti és perspektivikusan nemzetközi jelentőségű nagyvárosi térségek fejezetben szereplő, Városhálózat ábra szerint a község az Eger környezetében kialakult agglomerálódó térség peremén fekszik.

Az Összekapcsolt terek: elérhetőség és mobilitás biztosítása fejezet Stratégiai kapcsolatok szerkezete ábrája szerint, Szihalom a Miskolcon áthaladó, Ukrajnával Szlovákiával és Romániával nemzetközi kapcsolatot létesítő közlekedési kapcsolat közelében helyezkedik el.

A koncepció megfogalmaz megyei fejlesztési irányokat is, így Heves megyére, vonatkoztathatóan a *gazdasági versenyképesség javítása, helyi innovációk segítése*, turizmus súlyának megőrzése, gyógy és egészségturizmus pozicionálása, *nemzetközi tapasztalatok adoptálása* és a hátrányos helyzetű térségek átfogó fejlesztése.

(A Szihalom szempontjából releváns elemek *dőlt betűvel* szerepelnek.)

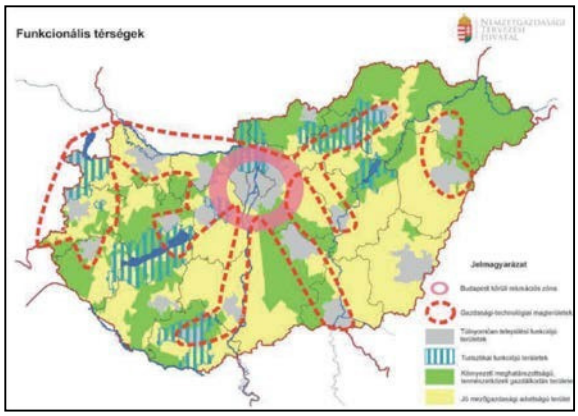

Funkcionális térségek Forrás: OFTK 2030

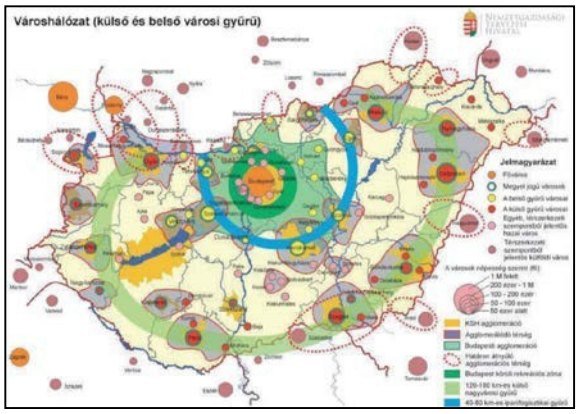

Városhálózat Forrás: OFTK 2030

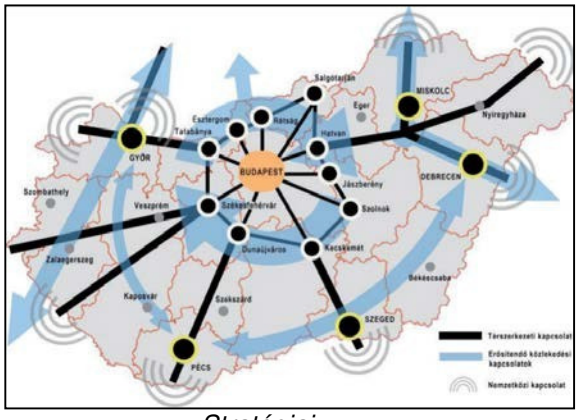

Stratégiai kapcsolatok szerkezete Forrás: OFTK 2030

Heves Megye Területfejlesztési Koncepciója (2021-2027)

Heves Megye Közgyűlése 48/2021. (VI. 25.) számú határozatával fogadta el Heves Megye Területfejlesztési Koncepcióját. A dokumentum megállapításai / elhatározásai közül az alábbiakban a Szihalom Község érintett fejlesztéseihez kötődő elemeket tekintettük át.

Heves Megy Területfejlesztési Koncepciójában szereplő Célfa a megye 2030-ig elérendő átfogó és stratégiai céljait az alábbiakban nevesíti:

Jövőkép

- Dinamikusan fejlődő, élhető és megtartó megye

Átfogó célok:

- Komplex, integrált és foglalkoztatásintenzív gazdaság
- Produktív, képzett, a környezetével harmóniában élni képes társadalom
- Magas színvonalú és egymással összhangban lévő épített és természeti környezet

Stratégia célok:

- Kitörési pontokra épülő gazdaságfejlesztés
- Helyi adottságokra épülő vidékfejlesztés, foglalkoztatás centrikus agrárvertikum
- Érték- és egyészségtudatos, szolidáris, innováció fogadására nyitott társadalom
- Erős várostérségek, élhető vidék, fenntartható környezet és térszerkezet

Szihalom Község, illetve a konkrét módosítási célok szempontjából az alábbi prioritások érdemelnek említést:

- Dél-Heves illetve a Tisza-tó térségének helyi étékekre épülő fejlesztése,
- Élelmiszeripar kapacitás- és minőségfejlesztése.
- Energetikai szerkezetváltás a klímavédelem és az energiaimport függőség csökkentése érdekében.
- KKV szektor versenyképességének növelése.
- Fenntartható agrárszerkezet létrehozása
- Egészséges, vonzó vidék megteremtése a helyi gazdaság erősítésével
- Együttműködő, egymást erősítő, stabil helyi közösségek
- Társadalmi különbségek mérséklése, mint a szegénység megszüntetésének eszköze
- A sport, mint az egészséges élet nélkülözhetetlen alappillére
- Fenntartható település- és térszerkezet

2.2.2. A terv összefüggése (környezet- és természetvédelmi, társadalmi és gazdasági célok, fenntarthatóság) más releváns tervekkel és programokkal (területi tervek, jogszabályok stb.)

Az egyes terveknél, jogszabályoknál, illetve programoknál az összefüggéseket, megjegyzéseket **félkövér betűvel szedve**, a sor elején nyíllal (>) jelöltük.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Terve

A Településrendezési Eszközök véleményezési dokumentációjában részletesen bemutatásra kerül.

Szihalom Községet a megyei területfelhasználási kategóriák közül a mezőgazdálkodási, erdőgazdálkodási, vízgazdálkodási és települési térség érinti. A módosítással érintett területek a települési térségben helyezkednek el.

Az országos és megyei övezetek közül Szihalom az alábbiakkal érintett:

- Országos ökológiai hálózat övezetei – ökológiai folyosó és pufferterület
- Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete
- Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete
- Erdők övezete
- Erdőtelepítésre javasolt területek övezete
- Ásványi nyersanyag-vagyon övezete
- **Rendszeresen belvízjárta területek övezete** *> a tervezési területek részben érintettek*
- Tájrehabilitációt igénylő területek övezete
- **Vízeróziónak kitett település övezete** *> a tervezési területek érintettsége nem megítélhető*

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

„24. § Az épített környezet védelme kiterjed a településekre, az egyedi építményekre és műszaki létesítményekre.”

> A módosítás során az érintett területek helyi művi értékei beazonosításra kerültek.

„25. § (1) A települések területén a környezet terhelhetősége és a településrészek rendeltetése alapján a rendezési tervben övezeteket kell meghatározni.”

> A módosítás kapcsán új övezetek kerültek kijelölésre, amelyek a hatályos tervi övezeti rendszerbe beépítésre kerültek, ahhoz igazodó módon meghatározott építési feltételek meghatározásával. A többi övezeti jelölés a már meglévő rendszer elemeit használta, s azok előírásain nem módosított.

„ 25. § (2) Az egyes övezetekben folytatható tevékenységek a külön jogszabályban a környezetterhelés jellege alapján meghatározott védőtávolság, védőterület megléte és a védelmi előírás megtartása esetén engedélyezhetők.”

> A tervezési területeken jelöltünk védőterületeket, védősávokat.

„25. §. (3) A kijelölt védőterületen vagy védőtávolságon belül az adott övezet rendeltetésével össze nem férő tevékenység — külön védelmi intézkedés nélkül — nem folytatható.”

> A korlátozott tevékenységek a magasabb szintű jogszabályi előírásokban szerepelnek.

„26. § A település területén zöldterületeket, védőerdőket külön jogszabály szerint kell kialakítani és fenntartani.”

> Az erdőterületek összhangban állnak az Országos Erdőállomány Adattárral. A zöldterületek a lakóterületekhez kapcsolódóan kerültek rögzítésre.

„27. § A természetes és épített környezet összehangolt védelme érdekében a területfejlesztési koncepciókban, a területrendezési és településrendezési tervek elkészítése során a bennük foglalt elképzelések várható környezeti hatásait is fel kell tárni és értékelni, – e törvény 43–44. §-aira is figyelemmel – továbbá a szükséges környezetvédelmi intézkedéseket környezetvédelmi fejezetben vagy önálló környezetvédelmi tervben, illetve programban kell rögzíteni. Ezek tartalmi követelményeit e törvény, valamint külön jogszabályok állapítják meg.”

> A településrendezési eszközök módosításának környezeti hatásait az *egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet alapján vizsgálja jelen Környezeti értékelés.

1996. évi LIII. törvény a természetvédelemről

Tájvédelem

„6. § (1) A táj a földfelszín térben lehatárolható, jellegzetes felépítésű és sajátosságú része, a rá jellemző természeti értékekkel és természeti rendszerekkel, valamint az emberi kultúra jellegzetességeivel együtt, ahol kölcsönhatásban találhatók a természeti erők és a mesterséges (ember által létrehozott) környezeti elemek.”

> A tájképvédelmi terület övezete a települést nem érinti. A belterületi módosításokra való tekintettel a tájvédelem nem releváns.

„6. §. (2) A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.”

> A hagyományos tájkép megőrzése, a jellegzetes tájkarakter fejlesztése a környezettervezés egyre fontosabb területévé válik. A település hagyományos, jellegzetes tájképi értékeit a módosítások nem érintik.

> A település az ökológia hálózat elemeivel érintett. A belterületi módosításokra való tekintettel a tájvédelem nem releváns.

„6. §. (3) Egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.”

„6. §. (4) Az egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv (a továbbiakban: igazgatóság) feladata.

6. §. (5) A településrendezési terv tartalmazza a tervezési területen található egyedi tájértékek felsorolását.”

> A BPI által rendelkezésre bocsájtott egyedi tájértékek feltüntetése megtörtént. Ezek figyelembevételével készültek el a településrendezési eszközök. Így az egyedi tájértékek fennmaradását a terv nem veszélyezteti.

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
A településrendezés célja és alapvető követelményei

„7. § (2) A településfejlesztés és a településrendezés során biztosítani kell a területek közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel. Ennek során figyelembe kell venni

a) a népesség demográfiai változását, lakásszükségletét,”

> A lakóterületek csökkentése a népesség demográfiai változásának leköveté sére. Jelen módosítások nem generálnak lakónépességszám növekedést, de mivel újabb gazdasági funkció megtelepedését segíti elő, így a településen munkahelyet teremt, amely elősegítheti az életminőség javulását.

„b) a népesség fizikai, szellemi és lelki igényeit, különös tekintettel a családok, a fiatalok, az idősek, a fogyatékos személyek igényeire, az oktatás, a kultúra, a sport, a szabadidő és az üdülés, valamint a civil szervezetek, az egyházi jogi személyek működési feltételeinek lehetőségeire,”

> A módosítási célok szempontjából nem releváns. A tartalék intézményterület megtartása az intézményfejlesztést lehetővé teszi.

„c) a helyi népesség identitásának erősítését, kulturális örökségük sokféleségének és gazdagságának megőrzését,”

> A módosítási célok szempontjából nem releváns. A tervjavaslat nem veszélyeztet semmilyen jellegzetes, a szihalmi települési identitás részét képező elemet, területhasználatot.

„d) a népesség megélhetését biztosító gazdasági érdekeket, a munkahelyek megőrzésének és új munkahelyek teremtésének érdekeit, a mező- és erdőgazdaság, a közlekedés, a posta és a hírközlés, a közüzemi ellátás, különösképpen az energia- és vízellátás, a hulladékkezelés, a szennyvízelhelyezés és -kezelés, valamint a nyersanyaglelőhelyek biztosítását,”

> A településrendezési eszközök jelen módosítása figyelmet fordít mind a közlekedési, mind a közüzemi közmű elláthatóság biztosítására. A tervezett gazdasági terület megközelíthetősége kedvező, hiszen országos jelentőségű utak közelében fekszik.

„e) a helyi társadalmi-gazdasági és infrastrukturális egyenlőtlenségek csökkentését, az integráció elmélyítését,”

> A településen az ipari és a mezőgazdasági szektorok egyaránt jelen vannak. Ezek gazdasági súlyának megtartása és a tercier szektor erősítése fontos cél.

„f) a közlekedési kényszer csökkentését és a megfelelő színvonalú közlekedés kialakítását,”

>A település kedvező országos, illetve térségi közúti kapcsolattal rendelkezik. A közösségi közlekedés megoldott. A tervezett gazdasági terület könnyen integrálható mind az országos, mind a térségi közúti hálózatba.

„g) az egészséges lakó- és munkakörülmények, a népesség biztonságának általános követelményeit,”

> A gazdasági és lakóterületek közötti védőfásítás előírása, a korlátozások megismertetése a lakóterületek védelmét szolgálja. A beépített területek szélén kijelölt gazdasági területek áruszállítása nem terhel lakott településrészeket.

„h) a megőrzésre érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek és az építészeti és régészeti örökség védelmét, felújítását és továbbfejlesztését, valamint az értékes építmény és tájrészlet látványát (rálátás), továbbá az ingatlanról feltáruló kilátás védelmét, annak mértékéig, hogy az az érintett telkek szabályos beépítését ne akadályozza,”

> A településrendezési eszközök tervlapjain a nyilvántartott műemlékek és azok környezete feltüntetésre került. A helyi értékek, a településkép védelméről szóló önkormányzati rendelet alapján, ugyancsak ábrázolásra kerültek. A településközponti lakótömb feltárásának módosítása a településszerkezet megőrzését szolgálja.

„i) a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait,”

> A tervezési területek nem érintettek. A módosítási célok szempontjából nem releváns.

„j) a tájhasználat, a tájszerkezet és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére,”

> Új beépítésre szánt terület kijelölésére csak a belterületen, a jogszabályokkal összhangban került sor. A módosítási célok szempontjából nem releváns.

„k) a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodást,”

> Új beépítésre szánt terület kijelölésére csak a belterületen, a jogszabályokkal összhangban került sor. A módosítási célok szempontjából nem releváns.

„l) az arra alkalmas természeti adottságok gyógyászati hasznosításának elősegítését és védelmét,”

> A tervezési területek nem érintettek. A módosítási célok szempontjából nem releváns.

„m) a honvédelem, a nemzetbiztonság és a katasztrófavédelem érdekeit,”

> A tervmódosítás honvédelmi, nemzetbiztonsági, katasztrófavédelmi érdekeket nem érint.

„n) az ásványvagyon-gazdálkodás érdekeit,”

> Az mbfsz.gov.hu legfrissebb letölthető nyilvántartása szerint a tervezési területeket sem szénhidrogén bányatelek, sem szilárd ásványi nyersanyag bányatelek, sem szénhidrogén kutatás, sem földtani kutatás, sem szilárd ásványi nyersanyag kutatás nem érinti.

> A Bányafelügyelet környezeti vizsgálatra érkezett előzetes véleményében fentieket alátámasztotta, a környezeti vizsgálat elkészítését bányászati szakigazgatási szempontból nem kérte.

„4/A. §: … az infrastrukturális erőforrások optimális kihasználását, valamint”

> A módosítások a meglévő infrastrukturális adottságokra építenek, a közlekedési infrastruktúra jelentős fejlesztésének igényét nem idézik elő, a szükségtelen infrastrukturális fejlesztéseket elkerülik, inkább a fejlesztések átgondolására került sor.

„p) a zöldfelület-, környezet- és természetkímélő fejlesztések támogatását.”

> A módosítás során a település területén magas zöldfelületi arányú városi park létrehozására lettek kijelölve területek.

„7.§. (3) A (2) bekezdésben foglaltak érvényesülése – különösen a természet- és a környezetvédelem, az erdők és a felszíni és felszín alatti vizek védelme, az ár- és

belvízvédelem, valamint a termőfölddel és a területekkel való takarékos bánás – érdekében az alábbi követelményeknek kell érvényt szerezni:

a) a településfejlesztés és a településrendezés során a település teljes közigazgatási területét érintő árvíz, belvíz, valamint csapadékvíz szakszerű és ártalommentes elvezetését biztosítani kell, részbeni összegyűjtése és helyben tartása biztosításának az adottságok és a lehetőségek szerinti figyelembevételével,"

> A település területét nagyvízi meder területe érinti, ezzel ellentétes területhasználat nem került újonnan kijelölésre. A csapadékvíz-elvezető rendszer példaértékűen karbantartott, a tervezett közterületek paraméterei alkalmasak a bővítésre.

„b) újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározottak szerint nem csökkenhet,"

> A számítás – amely valamennyi módosítás aktivitásérték-változását vizsgálta – a véleményezési dokumentációban szerepel.

> A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 9. melléklete szerint végeztük el a számítást. Az egyes területfelhasználási egységekre szóló biológiai aktivitásérték mutatókat vettük alapul, az adott területhasználaton belül sem a differenciált számítást, sem az arányosítás elvét nem alkalmaztuk.

„c) a települések beépítésre szánt területeinek összességét – ott, ahol az fizikailag lehetséges – beépítésre nem szánt területekből álló gyűrűvel kell körülvenni, a települések összenövésének elkerülése érdekében,"

> Az üdülőtelep és a Mezőkövesd-Zsóry fürdő összeépülése kialakult állapot. A belterületi módosítások a települések összenövését nem eredményezik.

„d) a termőföld igénybevételével járó, újonnan beépítésre szánt területek kijelölésénél elsősorban a termőföld védelméről szóló törvényben meghatározott átlagosnál gyengébb minőségű termőföld-területek jelölhetők ki,"

> A terv-módosítás termőföld igénybevételével járó, újonnan beépítésre szánt, átlagosnál jobb minőségű termőföldterületet nem jelöl ki. Az érintett szántóterületeket a hatályos tervek is eltérő célra tartalmazzák.

„7. § (3) e) a települések beépítésre szánt területe csak olyan területfelhasználás céljára növelhető, amilyen célra a település már beépítésre kijelölt területén belül nincs megfelelő terület,"

> A módosítás kapcsán település beépítésre szánt területe csak olyan területfelhasználások céljára került megnövelésre, amelyek a már beépítésre kijelölt területen nem elhelyezhetők.

<u>2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről</u>
A termőföld (időleges, illetőleg végleges) más célú hasznosítására vonatkozó közös szabályok

„11. § (1) Termőföldet más célra csak kivételesen – elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével – lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. […]

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni különösen

a) a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését; b) a bányaüzemet és a természeti kincsek kitermeléséhez szükséges egyéb létesítményt;

c) azt a területet, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított;

d) kiserőmű létesítését a betáplálásra alkalmas villamosenergia-elosztói hálózat 1000 méteres közvetlen környezetében.

(4) Az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni."

A törvény fogalommeghatározása alapján:

1. átlagos minőségű termőföld: az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvényben (a továbbiakban: Inytv.) meghatározott törzskönyvben szereplő, az adott település – ideértve a fővárosi kerületet és az Inytv. 10. § (1) bekezdésében megjelölt városok esetében a kerületet – azonos művelési ágú termőföldjei 1 hektárra vetített aranykorona-értékeinek területtel súlyozott átlagának megfelelő termőföld;"

A termőföldek aranykorona értékének megállapítása a földadó szabályozásról szóló 1875. évi VII. törvénycikkben megállapított elveken alapul. A földadó megállapításához kialakított értékelési rendszerben a mezőgazdasági területek értékét határozták meg az adott területen termesztett növények által kitermelt haszon alapján. Napjainkban a földminősítés részletes szabályairól szóló 47/2017. (IX. 29.) FM rendelet szabályozza a földminősítés részletes szabályait.

> A terv-módosítás termőföld igénybevételével járó, újonnan beépítésre szánt, átlagosnál jobb minőségű termőföldterületet nem jelöl ki. Az érintett szántóterületeket a hatályos tervek is eltérő célra tartalmazzák.

> A gazdasági terület helyszínválasztása alaposan megfontolt érvek mentén történt, a 3. sz. főútra közvetlenül kapcsolódik, az M30-as autópálya lakóterületek érintése nélküli elérése biztosított. A terület közvetlen közelében kiváltásra szoruló közmű nem található.

2.2.3. A releváns tervek és programok összevetése, ütköztetése a terv koncepciójával és céljával, környezeti szempontú konzisztencia vizsgálata (országos, megyei, települési környezetvédelmi programok, elvek)

Az egyes terveknél, jogszabályoknál, illetve programoknál az összefüggéseket, megjegyzéseket **félkövér betűvel szedve**, a sor elején nyíllal (>) jelöltük.

Nemzeti Fenntartható fejlődési keretstratégia 2012-2024
(18/2013. (III.28.) OGY határozattal elfogadva)

Nem csak a természeti erőforrások szenvednek a túlhasználattól. A növekvő gazdaság ellenére beszűkülő foglalkoztatási lehetőségek teszik kétségessé a jövedelmek szinten tartását és bővítését mind egyéni, mind közösségi szinten. A munkából kirekesztődöttekről történő gondoskodás a csökkenő közösségi bevételek, egyre burjánzó adósságok miatt ellehetetlenül. A magyar nemzetet illetően a népesség gyors fogyása jelent problémát. A négy alapvető erőforrás: emberi, társadalmi, természeti, gazdasági erőforrások.

- *Minden generációnak szüksége lesz emberi erőforrásokra, megfelelő létszámú és jó egészségi állapotú polgárra*

  > Az egyre nagyobb méreteket öltő elvándorlás megállításához, illetve a nagyobb gyermekvállalási kedvhez szükséges a munkahelyek teremtése, élhető település ki-alakítása megfelelő műszaki és humán infrastruktúra biztosításával. A gazdasági terület kijelölése új munkahelyek teremtését, az infrastruktúra fejlesztését támogatja.

- *Nem engedhető meg, hogy a társadalom egy része leszakadjon, és így képességeik elvesszenek a társadalom számára; valószínűsíthető, hogy az emberi tőke gazdasági értéke az ezredforduló környékén meghaladta a dolog tőke nagyságát*

  > A módosítási célok szempontjából nem releváns.

- *A jó élet elképzelhetetlen a természeti erőforrások megfelelő mennyisége és minőségi állapota nélkül*

  > A módosítások nem érintenek országos, illetve helyi védett természeti értéket.

Nemzeti Környezetvédelmi Program /NKP-5/ 2021-2026

(A 27/2015. (VI. 17.) OGY határozattal elfogadott 4. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2020-ban lezárult. Jelenleg zajlik az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program kidolgozása.(

Az NKP-5 stratégiai céljai:

- *Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése.*
  > A gazdasági és lakóterületek közötti védőfásítás előírása, a korlátozások megismertetése a lakóterületek védelmét szolgálja. A beépített területek szélén kijelölt gazdasági területek áruszállítása nem terhel lakott településrészeket.
- *Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata.*
  > A tervezési területek nem érintettek. A módosítási célok szempontjából nem releváns.
- *Az erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése.*
  > A belterületi módosítások esetében a szempont nem értelmezhető. A gazdasági tevékenységek környezeti terhelésének csökkentése országos célkitűzés.
- *A környezetbiztonság javítása.*
  > A tervezési területek földtani, vízrajzi vagy ipari kockázattal nem érintettek.

Horizontális célja:

- *A társadalom környezettudatosságának erősítése.*
  > A védelem szempontrendszere az emberek számára megélhető módon hozza közel a természetet, ezzel szemléletformálásra késztetve mindnyájunkat. A módosítási célok szempontjából nem releváns.
- *A klímaváltozáshoz való alkalmazkodási képesség javítása.*
  > A település zöld- infrastruktúra-rendszerének fejlesztése a klímaváltozáshoz való alkalmazkodóképességet jelentősen javítja.

Heves Megye Környezetvédelmi Programja

Heves Megye Környezetvédelmi Programját 2018-ban fogadta el a megyei közgyűlés. A programot a Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. készítette.

A program által megfogalmazott stratégia célkitűzések az alábbiak:

- *Az emberi egészség és életminőség környezet feltételeinek javítása*
- *A Heves Megye természeti erőforrásainak és értékeinek fenntartható használata és védelme*
- *Erőforrás-takarékosság és hatékonyság javítás*

Horizontális célok:

- *A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás fokozása és a környezetbiztonság javítása*
- *Környezettudatosság erősítése*

2.3. A változatok rövid ismertetése, a változatok közötti választás indokai.

Klasszikus értelemben vett tervváltozatok a településrendezési eszközök esetében nem készültek. A tervezési folyamat egyes szakaszai értelmezhetők úgy is, mint tervváltozatok, azonban ezek a tervezési fázisok jellemzően a rendelkezésre álló információk generálta tervmódosításokból fakadnak.

Változatok elemzésére azonban mégis sor került. A felülvizsgálat során szükségessé váló módosításoknál minden esetben felmerült több lehetőség, amelyek közül az előnyök és hátrányok mérlegelését követően döntöttünk a végső megoldás mellett.

2.4. A települési környezet jellemzői

2.4.1 Környezet állapotát befolyásoló elemek felmérése

Levegőminőség

A *levegő védelméről* szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet rendelkezik a levegő védelmének általános és specifikus szabályairól.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendeletet 2. számú melléklete alapján Szihalom nem tartozik kijelölt légszennyezettségi zónába.

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 5. melléklete alapján a 10. Az ország többi része légszennyezettségi zóna szennyező anyagok szerinti zónacsoportjait és ezek levegőterheltségét az alábbi táblázat ismerteti.

Szennyező anyag		Zónák típusa
Kén-dioxid	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
Nitrogén-dioxid	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
Szén-monoxid	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM_{10}	E	A levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
Benzol	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
Talajközeli ózon	O-I	A talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.
PM_{10} Arzén (As)	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM_{10} Kadmium (Cd)	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM_{10} Nikkel (Ni)	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM_{10} Ólom (Pb)	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM_{10} Benz(a)-pirén (BaP)	D	A levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3-6. sorában szereplő anyagok esetében a célérték között van.

Az Országos Levegőszennyezettségi Mérőhálózat adatai alapján a település közelében automata mérőállomás Egerben (Malomárok utca) található, amely 2022 március 3-án az alábbi adatokat mérte:

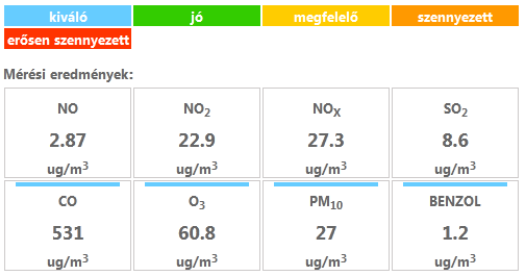

A mérőállomás mérési eredményei a PM10 értéket leszámítva a kiváló minősítési kategóriába soroltak utóbbi jó minősítésű. A fűtési idényre való tekintettel Szihalomban az SO2 és PM10 értékek vélhetően magasabbak, de határérték alattiak

Forrás: Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat, http://levegominoseg.hu/automata-merohalozat

A levegő minőségét a természeti tényezők mellett (talajviszonyok, uralkodó szélirány, csapadék, stb.) elsősorban a mező- és erdőgazdálkodás, az ipar- és szolgáltatóipar, a közlekedés, valamint a lakossági tüzelés határozza meg. A távolabbról érkező légszennyezés mértéke sem számottevő. A tervezési területekre vonatkozó levegőtisztasági mérési adatok nem állnak rendelkezésre.

Vízminőség

Felszíni víz

A víztestekre a Magyarország felülvizsgált, 2015. évi Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervéről (VGT2) szóló 1155/2016. (III. 31.) Kormányhatározatban szereplő intézkedési tervek vonatkoznak, melyek a Víz Keretirányelvben megfogalmazott célkitűzéseket – mennyiségi és minőségi szintek elérése – teszi lehetővé. /Magyarország felülvizsgált, 2022-2027 időszakra vonatkozó, harmadik vízgyűjtő-gazdálkodási tervének (VGT3) véleményezése jelenleg zajlik, melynek jóváhagyása év végére várható./

Vízgyűjtő-gazdálkodási szempontból Szihalom Község a Tisza részvízgyűjtőn belül a 2-8 Bükk és Borsodi-Mezőség vízgyűjtő tervezési alegységen helyezkedik el.

A Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv 2-8 azonosító Bükk és Borsodi-Mezőség vízgyűjtő alegység terve szerint a tervezési területeket közvetetten az AEP927 azonosító számú Rima érinti, (más térképeken Eger-patak) amely síkvidéki - kisesésű – meszes – közepes-finom mederanyagú – közepes vízgyűjtőjű természetes vízfolyás. Az 56. sz. tervezési területtel keletről közvetlenül határos AEP858 rendszámú Ostoros-patak, amely dombvidéki – közepes esésű – meszes – durva mederanyagú – kis vízgyűjtőjű természetes vízfolyás

A vízfolyások ökológiai és biológiai minősítése egyaránt mérsékelt, Fizikai-kémiai elemek állapota alapján a Rima-patak gyenge, az Ostoros-patak mérésékelt besorolású. A foszforterhelés alacsony, a nitrogénterhelés a Rimán alacsony, az Ostoros-patakon közepes.

A felszíni víztestet érő terhelések és hatások a vízgyűjtő-gazdálkodási tervben foglaltak figyelembevételével.

Az emberi tevékenységből eredő jelentős terhelések számbavételéről a VKI II. és VII. melléklete, még a terhelések felszíni és felszín alatti vizek állapotára gyakorolt hatásainak vizsgálatáról az 5. cikk rendelkezik. A hazai szabályozásban ugyanezen előírások a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 12. §-ban jelennek meg. A VKI szerint a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési folyamat lényeges eleme a jelentős vízgazdálkodási problémák feltárása abból a célból, hogy az intézkedések olyan válaszok legyenek a jelentős problémákra, amelyek a jó állapot eléréséhez, a problémák megoldásához vezetnek. Az alegységre jellemző terhelések és hatások főbb típusai az alábbiak:

- Vizek fiziko-kémiai elváltozását okozó terhelések

A terhelések egy nagy csoportját képezik a települési, ipari és mezőgazdasági tevékenységből származó, pontszerű és/vagy diffúz eredetű a felszíni és felszín alatti vizekbe jutó szennyezőanyag bevezetések.

- Veszélyes anyag szennyezés

A VKI célkitűzése a felszíni vizek elsőbbségi (kiemelten veszélyes) anyagokkal történő szennyezések megszüntetése és fokozatos csökkentése, mivel ezek jelentős kockázatot jelentenek a vízi környezetre vagy az ivóvíz kitermelésére használt vizeken keresztül az emberre. Hazánk alvízi helyzetéből adódóan vizeink minősége nagymértékben függ az országhatáron túli hatásoktól.

A módosítási célok a szennyvíz és kommunális terhelést nem növelik, a község szennyvíztisztító telepe rendelkezik a szükséges kapacitás-tartalékkal.

Felszín alatti víz

A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet rendelkezik a felszín alatti víz védelmének általános és specifikus szabályairól.

A közigazgatási területet az alábbi felszín alatti víztestek érintik:

VOR kód	AIQ 563Észak-Alföld
Víztest kód:	pt. 2.2–törmelékes, porózus termál
VOR kód:	AIQ 511Bükki termálkarszt
Víztest kód:	kt.2.1–karbonátos, termálkarszt
VOR kód:	AIQ 566 Északi-középhegység peremvidék
Víztest kód:	sp.2.9.1. –törmelékes, hideg, porózus
VOR kód:	AIQ 567 Északi-középhegység peremvidék
Víztest kód:	p.2.9.1. –törmelékes, hideg, sekély porózus

A felszín alatti víztestek közül az sp.2.9.1 porózus és sekély porózus víztest mennyiségi, továbbá a sekély porózus víztest kémiai állapota kifogásolható.

A 27/2004.(XII.25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolása szerint: Szihalom részben fokozottan érzékeny, részben kiemelten érzékeny felszín alatti terület. Az 1., 3. és 4. sz. tervezési területek a kiemelt felszín alatti vízminőségvédelmi területre esnek.

A 27/2006. (II.7.) Korm. rendelet alapján a terület nitrátérzékeny területnek minősül.

A legnagyobb vízkivételi engedélyesek a térségben működő bányavállalatok. Szihalom területén hatósági határozattal kijelölt vízbázisról vagy védőterület-rendszerről nincs tudomásunk.

Talajállapot

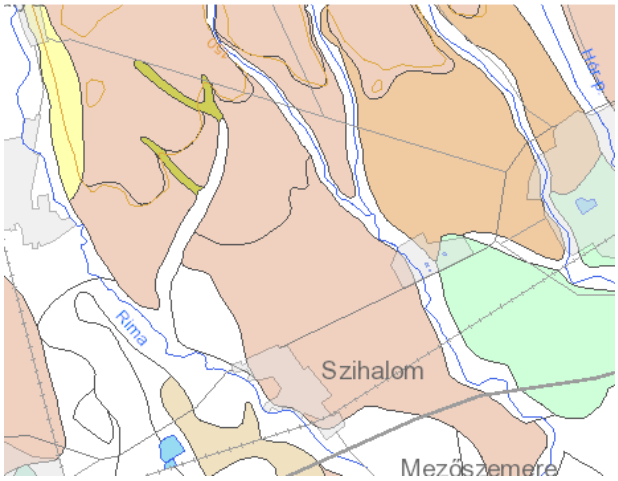

A Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat térképes adatbázisa szerint az alábbi földtani képződmények találhatók a területen:

- Lejtőüledék, agyag
- Folyóvízi agyag
- Deluviális alurit

Magyarország földtani térképe
Forrás: http://map.mfgi.hu/fdt100

A Borsodi-Mezőség északi része a megye legtermékenyebb területei közé tartozik. Az itteni talaj többnyire erősen savanyú, alacsony humusztartalmú, agyagos-vályog összetételű. Egyik leggyakoribb típus (30%-ban) a csernozjom barna erdőtalaj. Jelentős a rossz minőségű, szikes réti szolonyec talajok aránya is (30%). A szolonyec réti talajok aránya 19%, a réti talajoké 10%.

Szihalom Község területén az Agrotopo adatbázis adatai szerint többségében kiváló minőségű csernozjom-barna erdőtalajok találhatóak, déli és nyugati peremterületein közepes adottságú réti talajok.

A tervezett módosításoknak talajállapotot befolyásoló,talajt veszélyeztető hatása nincs.

Zaj- és rezgésvédelem

A zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendelkezik a határértékekről. A stratégiai zajtérképezésről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet 14.§. (1) a) pont alapján kiadott 8002/2005. (V. 24.) GKM tájékoztató – a nagy forgalmú közutak és vasútvonalak, valamint a fő repülőterek listájáról, továbbá a stratégiai zajtérkép és intézkedési terv készítésére kötelezett szervezetről – tartalmazza azokat a fő közlekedési létesítményeket, melyek esetében szükséges stratégiai zajtérképek készítése.

A 8002/2005. (V. 24.) számú GKM miniszteri közleményben közzétett lista szerinti Szihalom közigazgatási területét fő közlekedési létesítmény érinti, Stratégiai zajtérkép azonban nem készül a településről. A nagy forgalmú M3 autópálya a településtől távolabb halad, a 3. sz. országos főút azonban átszeli a belterületet. Heves Megye Környezetvédelmi programja alapján, a belterületen áthaladó utóbbi vonatkozásában forgalomtechnikai eszközökkel történő zajterhelés csökkentésre lenne szükség. A gazdasági fejlesztések kapcsán a teherforgalomból származó terhelések kismértékű növekedésével lehet számolni, amelyek azonban nem a lakóterületet terhelik.

Jelentős zajkibocsátással járó ipari tevékenység a település belterületén nem ismert.

Természetvédelem

A Településképi Arculati Kézikönyv készítéséhez kapott 2017 évi adatszolgáltatás, továbbá az OKIR Természetvédelmi Információs Rendszer térképlapjai alapján országos jelentőségű egyedi jogszabállyal védett terület Szihalom Község közigazgatási területét nem érinti.

Az egyedi tájértékek kataszterezése megtörtént. Az 1. sz. tervezési területen lévő kálvária és a 4. sz. tervezési területen lévő lakóház helyi építészeti értékvédelem alatt is állnak, megőrzésük biztosított. A létesítményeket a konkrét módosítási szándék nem érinti.

Az OTrT-ben szereplő Országos Ökológiai hálózat elemei közül az ökológiai folyosó érinti Szihalom területét, a tervezési területek azonban nem érintettek. A módosítás során természetvédelmi szempontok nem merülnek fel.

Ökoszisztéma (fauna, flóra)

A Tiszántúli flórajárásba tartozó, illetve részben a Bükki flórajárásba átnyúló kistáj hatására a község környékének elterjedtebb potenciális erdőtársulásai a tölgy-kőris-szil ligeterdők, a tatárjuharos lösztölgyesek, a gyöngyvirágos tölgyesek, valamint a cseres tölgyesek. Jellegzetesebb lágyszárú faj a Janka tarsóka, az alföldi aszat, az ibolyafélék.

Szihalom közigazgatási területének döntő része azonban nagytáblás, intenzív mezőgazdasági kultúrákkal hasznosított. a természetes növényzet csak maradványfoltokban található meg.

A térség főleg a pusztai madárfajok számára fontos élőhely. Télen jelentős a ragadozó madarak gyülekezése is. Az apróvadak állománya szintén jelentős.

Tájvédelem

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény rendelkezései értelmében országos övezetként *Tájképvédelmi terület övezete* kerül lehatárolásra, az országos övezet szabályait A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet tartalmazza. Az övezet *Szihalom közigazgatási területét nem érinti.*

Szihalom külterületét az Ostoros és Rima patakok hordalékkúpja építi fel. A felszín alacsony völgyközi hátakkal tagolt, síknak tekinthető. A tájképet a nagytáblás szántók határozzák meg, melyeket természetes és mesterséges árokrendszer tagol. A közigazgatási határ északi része enyhén hullámossá válik, a szomszédos Maklár területén a Bükkalja dombjai is megjelennek. Az erdősültség rendkívül alacsony.

A vidék éghajlata mérsékelten meleg, száraz. Évente 1900-1950 óra a napsütéses órák száma. Évi középhőmérséklete 9,8-9,9°C, a vegetációs periódusban 17°C. Az ország leghidegebb területei közé sorolható a térség, a -3- -2,3°C januári középhőmérséklettel. A csapadék kevés, évente 560-590 mm, a tenyészidőszakban 330-340 mm. A hótakarós napok száma 36-38. Szélirányát az ÉK-i, a DNY-i és a D-i szél jellemzi, szinte egyenlő arányban. A közeli Bükk áramlata eső után olykor hűvös éghajlatot áraszt, mert erős szeleinek nincs ellenállása a síkságon.

A község belterületei a sík fekvésnek megfelelően szétterjedt, a nagyméretű telkek helyenként hektárnyi tömbbelsőket határolnak. Ezek azonban változatos állapotúak, növényborítottságuk és gondozottságuk eltérő, sem a tájképben, sem az utcaképben nem érvényesülnek. Kiemelkedő érték a Hunyadi utca széles, gondozott zöldterülete.

Hulladékgazdálkodás

Szihalom területén az NHSZ Tisza Nonprofit Kft. látja el a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatokat. A települési hulladék elhelyezését, ártalmatlanítását és hasznosítását a Szihalom Község Önkormányzat Képviselő-Testületének a települési hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló 11/2014 (VI.26.) önkormányzati rendelete alapján a szolgáltató tulajdonában lévő Tisza-tavi Regionális Hulladékkezelő Központ (Tiszafüred, külterület 0409/11 hrsz.) végzi.

Saját beszállítás esetén a hulladékok elhelyezése hulladékfajtától függően eltérő, mennyiségi korlátozás azonban nincs.. A díjfizetés alól kivételt képeznek az elkülönítetten gyűjtött csomagolási (papír, karton, PET palack és PE fólia, üveg- és fémhulladékok), ezeket díjmentesen átveszi a hulladékudvar.

Szihalom területén a szelektív hulladékgyűjtés házhoz menő formában érhető el. A szelektív hulladék gyűjtésére havi rendszerességgel kerül sor.

A településen biológiai szennyvíztisztító telep üzemel, a belterülettől D-re a 0129/35 hrsz ingatlanon. A tisztított szennyvíz befogadója a Rima patak.

Környezetbiztonság

Ár- és belvízveszély

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet mellékletében Szihalom Község „B" **közepesen veszélyeztetett** besorolást kapott.

A település közepesen veszélyeztetett „B" kategóriába tartozik, ha nyílt vagy mentesített ártéren fekszik, és amelyet nem az előírt biztonságban kiépített védmű véd.

A Rima-patak áradásai a rendelkezésünkre álló adatok alapján a tervezési területeket nem veszélyeztetik. A község a belvíz-elvezető árokrendszer karbantartására kiemelt figyelmet fordít, bár a tulajdonviszonyok nem minden esetben tisztázottak.

A környező terültek biztonsága érdekében a fejlesztendő lefedett felületekre hulló csapadékvíz összegyűjtéséről és elvezetéséről gondoskodni szükséges az árokrendszer bővítésével.

A tervezési területet nem érinti nagyvízi meder, és nem árvízjárta terület, így a mértékadó árvízszint nem releváns.

Iparbiztonság

A tervezéssel érintett területeket jelenleg nem érinti veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem körüli veszélyességi övezetet.

2.4.2. Tájindikátorok

Domborzat

Szihalom község közigazgatási területe a Borsodi-Mezőség kistáj része. A kistáj 90-153 m közötti tszfi magasságú enyhén hullámos felszínű hordalékkúp síkság, amely dél felé enyhén lejt.

Az egykori felszínen a patakok eróziójának hatására alacsony völgyközi hátakkal tagolt, 5 m/km2 átlagos reliefű domblábi hátak, lejtők alakultak ki. A területet az Ostoros és Rima-patakok egymáshoz kapcsolódó hordalékkúpjai építik fel.

Az elmúlt évek feltűnő domborzati változása a Szihalom II.- kavics védnevű bányatelek bővítéséhez kapcsolódó meddő deponálása a 3. sz. főút mellett, amely azonban átmeneti állapotnak tekinthető.

Területhasználat

A külterület döntően mezőgazdasági (jellemezően szántó), legelő, erdő és gazdasági (bányászat, majorság), közlekedési és vízgazdálkodási használatot tükröz. A belterület falusias beépítésű, jellemzően lakóterületi, kisebb részben intézményi, gazdasági, zöldterületi és közlekedési használatú.

Tájmintázat

A tervezési terület tájmintázata az Ökoszisztéma fejezetnél bemutatásra került. Ennek kiegészítéseként fontos megemlíteni, hogy a táj egysíkú területhasználata mellett sajátos karakterként jelenik meg a Rima patak meanderező vonala, a mezőgazdasági területek úthálózata és az azt kísérő fasorok, mezsgyék, erdősávok, az Eger-csatorna nyomvonala illetve régi vízfolyások meanderező nyomait mutató, mélyületekben felnövő erdők, gyepes sávok. A tájmintázatnak érdekes eleme a megyehatár megjelenése a keleti település határ vonalvezetésében nyilvánul meg. A tájszerkezet újkori eleme a kavicsbánya tavak megjelenése a bányászattal együtt, valamint a rekultivációra váró földhalmok időtlen tömegei.

Biológiai aktivitásérték mutató

Az Étv. 7.§ (3) bekezdés b) pontja alapján a biológiai aktivitásérték szinten tartása szükségszerű.

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 9. melléklete szerinti, az érintett terület településszerkezeti besorolásának megfelelő aktivitásérték mutatót vettük alapul mind a hatályos, mind a tervezett állapot esetében.

Az átsorolással a BAÉ növekszik, a jogszabályi előírás teljesül.

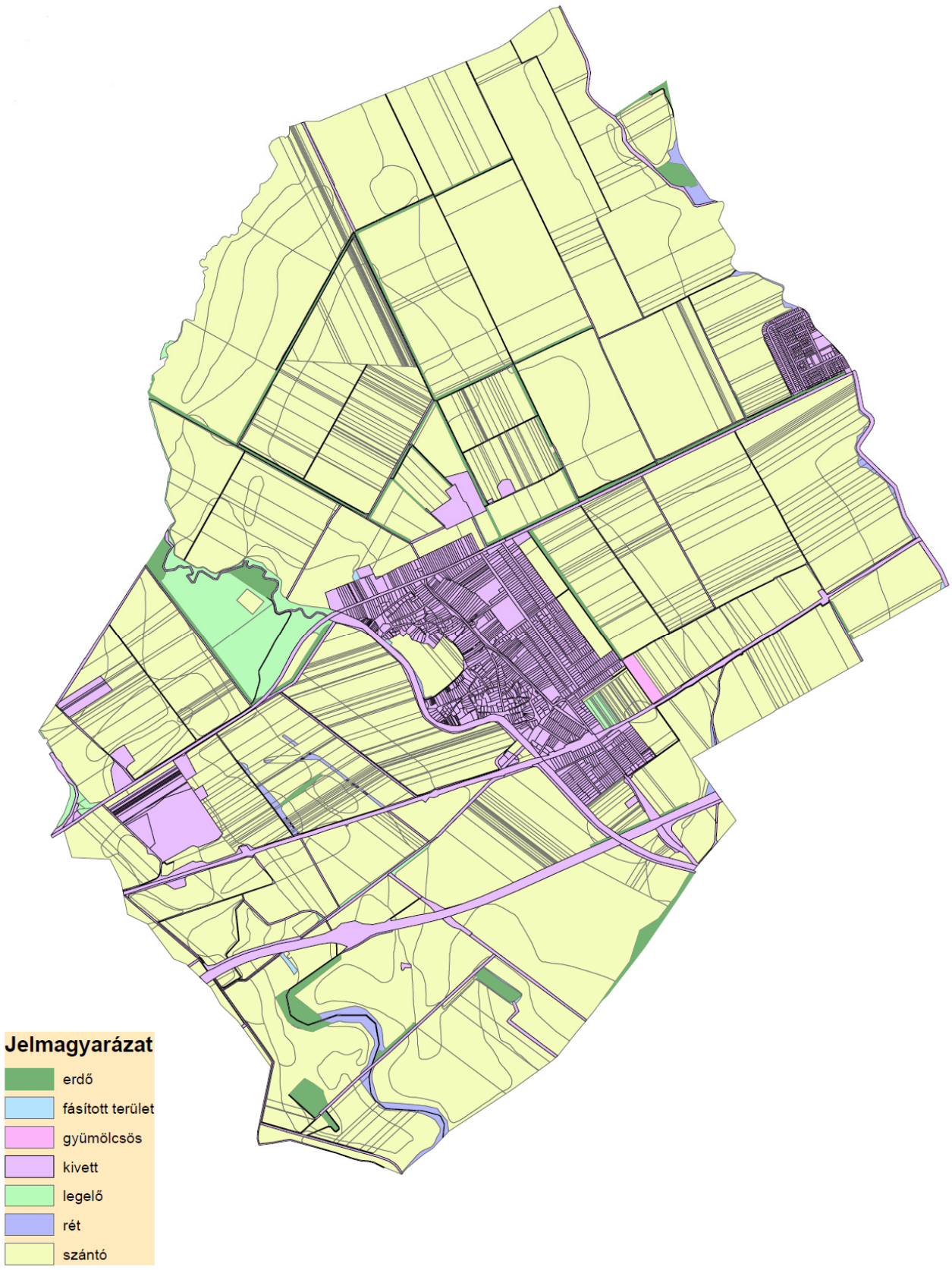

Szihalom község területének művelési ág szerinti megoszlása.
Forrás:saját szerkesztés, FŐMI adatszolgáltatás alapján

2.5. A település környezeti állapotának ismertetése

A település környezeti állapotát befolyásoló elemek áttekintése alapján megállapítható, hogy a közigazgatási terület jelenleg vegyes környezeti állapotot tükröz. A látszat és a valóság megkülönböztetése esetünkben fontos, hiszen a terület jelenlegi megjelenése és hatályos besorolása több helyen eltér egymástól. A számításnál a területfelhasználási besorolást vettük alapul, a hatások vizsgálatánál pedig a hatályos terven szereplő, illetve a tervezett besorolás adta lehetőségek teljes kihasználásának különbségével számoltunk.

A hatályos terven a területek egy része beépítésre nem szánt területfelhasználásokba sorolt, ténylegesen azonban intenzív használatú mezőgazdasági terület. A módosítás kapcsán a terület kereskedelmi, szolgáltató terület besorolást kapott. A meg nem valósult lakóterületiek a biológiai aktivitásérték szinten tartása miatt zöldterületbe kerültek átsorolásba, így lényegében a beépítésre szánt és nem szánt területek átrendezése történt. Más területeken az egyébként is beépítésre szánt területek funkciója vagy építési paraméterei változtak. A tömbfeltárás újragondolása a területhasználatban nem eredményez változást.

Elsősorban a 2. sz. tervezési terület északi részének intenzívebb igénybevétele mutatható ki. A növekedés mértéke elsősorban a beépítésre szánt területek megjelenésében, valamint a településképre gyakorolt hatásában mérhető. Előbbi esetében a hatályos tervi állapothoz képest jelentős mértékű zöldfelületi csökkenés nem mutatható ki, a visszapótlásként kijelölt zöldterületeknek köszönhetően.

Meglévő, településkaraktert meghatározó vagy mikroklimatikus jelentőségű zöldterületet a módosítási szándékok nem érintenek.

2.6. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartó képesség, terhelhetőség)

Szihalom közigazgatási területe 3417 ha. 2021. január 1-én lakónépességének száma 2051 fő, így a település népsűrűsége 60,02 fő/km2. Az ország átlagos népsűrűsége ekkor 105,58 fő/km2. A település népsűrűsége tehát alig fele az országénak.

Jelen tervmódosításnak a lakónépesség számára közvetlen hatása nincsen. Áttételesen hat arra, a település gazdasági potenciáljának bővülése, a bevételek növekedése révén. A tömbbelső feltárásának újragondolása az önfenntartó, illetve kisáru termelő mezőgazdálkodás számára biztosít lehetőséget.

A kijelölt gazdasági fejlesztési területek, az M30-as és M25-ös autópálya kiépülése, valamint Eger, Füzesabony és Mezőkövesd közelsége okán lehetőség van a népesség további növekedésére. A módosítások bár összességében csökkentik a lakásépítésre fenntartott, kijelölt beépítésre szánt területeket, ugyanakkor a tervjavaslat még így is jelentős tartalékokat biztosít a község számára.

2.7. A fennálló környezeti, tájhasználati konfliktusok, programok leírása és mindezek várható hatása, ha a terv nem valósulna meg

A terv megvalósulásának elmaradását a fenti bemutatott esetekre nem lehet leszűkíteni, hiszen ezek kiválasztásánál éppen a környezeti hatásokat eredményező elemekre került a hangsúly. A környezeti állapotot javító tényezők elemzésétől eltekintünk, ezekre az összegzésben térünk majd vissza. Jelen fejezet azonban a teljes tervi módosulás-csomag együttes értékelését igényli. A konfliktusok, problémák összegyűjtése a Településrendezési Eszközök módoításának véleményezési anyagában részletesen szerepel. Az ott szereplő leírás segítségével azonosítjuk be a változtatásra érett elemeket és azonnal kitérünk a jelen terv által kínált megoldások miként jére.

- „*Alacsony használati értékű települési zöldterülete a kálvária szomszédságában*.” > A területhasználat változásával csak csekély mértékben élt a tervjavaslat, a besorolás jellemzően most is zöldterület. Mintegy 3000 m2 beépítésre szánt területek közterületbe sorolása történik, amely az ingatlan használati viszonyait rögzíti. A terület problémája inkább a funkcióhiányosságban, a növényzet változatosságának hiányában, s így a kihasználtság alacsony arányában rejlik A terv továbbá az alátámasztó munkarészben javasolja a ligetes kálváriától karakteresen elválasztott, önálló közpark kiépítését. A módosítás elmaradásának nincs gyakorlati következménye. (1. sz. tervezési terület)

- „*Gazdasági fejlesztési területek lakóterületek közelségében*.” > A tervjavaslat a belterület északkeleti részén jelentős méretű, lakóterületekkel közvetlen szomszédságban kijelölt gazdasági fejlesztési területet jelölt ki a logisztikai pozíciók figyelembevételével. E módosítás elmaradása esetén az érintett gazdasági terület. A lakóterületek védelme érdekében egy 20 m. széles, beültetési kötelezettséggel terhelt terület került kijelölésre. E módosítás elmaradása esetén a jelenlegi, életszerűtlen zöldterületi besorolás megtartása történt volna, az egyébként belterületbe vont ingatlanok építési célú használatának meggátolásával. (2. sz. tervezési terület)
- „*Túlméretezett lakóterületek átgondolása*.” > A tervjavaslat a belterület keleti részén egy egységes zöldterületi tömböt jelöl ki. A község közcélú zöldterületi fedettsége rendkívül alacsony. A terület lehetőséget ad egy funkciókkal teli, magas zöldfelületi arányú községi park létrehozása. A módosítás elmaradása esetén az egyébként belterületbe vont ingatlanok közcélú hasznosítására nem nyílna lehetőség. (2. sz. tervezési terület)
- „*Túlzott méretű ingatlanok az érintett tömbbelsőben, a feltárás és a telekalakítások elmaradása”* > A település egyik központi tömbjében 2-3000 m2-es ingatlanok találhatóak, melyeket a tulajdonosok egy része megosztana, mások háztáji termelésben hasznosítanák A módosítás során mindkét cél megvalósítására lehetőség nyílik, csökkentve a területhasználat lehetséges intenzitását. Elmaradása esetén a mindennapi használatot ellehetetlenítő adminsztratív korlátozások konzerválódnának. Érdemi környezeti hatása nincs. (4. sz. tervezési terület)
- „A lakótömbbe ékelődött sportpálya beépítési lehetőségeiben rejlő kockázatok ” > A módosítás a meglévő, kialakult használatnak és igényeknek megfelelő beépítésre nem szánt terület besorolást tartalmaz, amely elsősorban minőségi fejlesztésekre ad lehetőséget a jelentős zöldterületi fedettség megtartásával. A módosítás elmaradása esetén a keretszabályok szerint 40 %-os beépítési lehetőség felmérhetetlen területhasználati konfliktusok forrásává válhatna. (4. sz. tervezési terület)

Korlátozási tényezőkkel érintett fejlesztések

Átlagosnál jobb minőségi osztályú termőföldön új beépítésre szánt terület nem került kijelölésre. A terv megvalósulásának elmaradása a meglévő nagytáblás mezőgazdasági művelés fennmaradását eredményezné, a területre alkalmas fejlesztéseket akadályozna meg.

A vizsgált módosítások esetén

A településrendezési terv a telektulajdonosok érdekét szem előtt tartó, a közösség számára is elfogadható megoldásokra tett javaslatot. Mindegyik esetben fejlesztési lehetőséget teremt, amely azonban nem korlátozza a települési területek használatát.

A terv elmaradása a hatályos tervi állapotot konzerválná. A település fejlődését akadályozó tényezővé válna.

3. A várható környezeti hatások előrejelzése

A fejezet első pontjában a tervmódosítás környezeti hatásait vizsgáljuk a környezeti elemekre, a környezeti elemek rendszereire, az érintett emberek egészségügyi, társadalmi és gazdasági helyzetére, valamint a kulturális örökségre. (Natura 2000 területek nem érintettek.) A fejezet második pontjában a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépését tekintjük át.

Jelen környezeti értékelés a településrendezési eszközök részterületre szóló módosításához készül. A tervezett módosítások közül a korábbi áttekintés során kiválasztott, környezeti szempontból vizsgálat alá tartozónak tekintett elemeket (A és B módosítás) elemzi. A módosítás több jelentős, pozitív változást eredményező változást is eredményez, ezért a kiválasztott elemek közé elsődlegesen negatív és elsődlegesen pozitív elemek egyaránt bekerültek. A negatív hatások jelentőségének vizsgálata mellett fontos az is, hogy a területhasználati változások és az általuk kiváltott pozitív hatások összefüggéseit is átlássuk, megértsük jelentőségüket, ezzel is segítve a jövőben a megfelelő döntéshozást.

Tudjuk, hogy valamennyi módosulás – mint a nagy egész rendszer része – hatást fejt ki az összes többi elemre, ám mégis súlyoztunk, és az általunk jelentősnek ítélt változásokat kívánjuk áttekinteni.

3.1 Jól azonosítható környezeti igénybevétel vagy terhelés esetén vizsgálandó hatások

A jól azonosítható környezeti igénybevételt az alábbiakra való tekintettel kell vizsgálni:

- a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre),
- a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra, továbbá
- az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra.

A környezeti igénybevétellel járó módosításokról a következő általános megállapítások tehetők:

- A településrendezési eszközök módosításai nem jelentenek közvetlen környezeti igénybevételt, ugyanakkor új jogot keletkeztetnek a környezeti igénybevételre, vagy épp azt korlátozzák.
- A környezeti értékelés során azt tudjuk vizsgálni, hogy a tervben szereplő szabályozások mire adnak lehetőséget, mit korlátoznak.

A jól azonosítható környezeti igénybevételeket, terheléseket a terv egyes módosítási pontjain keresztül vizsgáljuk meg. A terv legfőbb módosítási területeit a 2.1. fejezetben (A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése) lehet áttekinteni.

Hatótényezők ismertetése

	Módosítás megnevezése	Hatótényező	Várható hatások	Hatás jellege
A.	*V2. Gazdasági terület kijelölése*	1) Kereskedelmi-, szolgáltató gazdasági funkciók megtelepedésének lehetővé tétele 2) Szigorú beépítési paraméterek és kötelező védőfásítás előírása a lakóterületek védelme érdekében 3) A kiszolgáló forgalom elválasztása a belterületi úthálózattól	> Termőterület csökkenése > Tehergépjármű forgalom növekedése > Szilárd és folyékony hulladéktermelés növekedése > Környezetterhelés (levegő-,víz-, talaj-, zaj- és rezgés) növekedése > Szomszédos lakóterületek körülményeinek megőrzése. > Gazdasági potenciál növekedése.	**-** **-** **-** **-** **Ø** **+**
B.	*V6. Zöldterület kijelölése*	1) Terület biztosítása rekreációs és sport funkciók megtelepedése számára 2) Pufferzóna létrehozása a lakó- és mezőgazdasági területek között	> Termőterület csökkenése > Évszakhoz kötött mező-gazdasági gyakorlatnál változatosabb és inten-zívebb növényborítottság > Szomszédos lakóterületek körülményeinek javulása. > Kondicionáló zöldfelületek nagyobb aránya > Rekreációs potenciál növekedése. > Zöldterületi ellátottság növekedése > Lakosság életminőségének javulása. > Kialakítható lakóterületek csökkenése	**-** **+** **+** **+** **+** **+** **+** **-/ Ø**

Jelrendszer magyarázata:

+ Pozitív hatás;
- Negatív hatás;
Ø Semleges hatás (a pozitív és a negatív hatások összességében kiegyenlítik egymást)

Jól azonosítható környezeti igénybevétel hatásai

	Környezeti elemekre					Környezeti elemek rendszereire, folyamataira					Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
	Földr	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klímára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra		
	-	-	-	-	+/Ø	-	+	-	Ø	-	NÉ	+
A) *V2. Gazdasági terület kijelölése*	A hatások vizsgálatánál a tényleges változtatásra kell a hangsúlyt helyezni, a kereskedelmi, szolgáltató terület kijelölésre kijelölés, amely eddig beépítésre nem szánt területek volt. > A belterülettől keletre a lakóterületek szomszédságában kerül kijelölésre gazdasági terület, így a kialakításra kerülő funkció negatív hatásai korlátozottan érzékelhetőek a lakott területen. > A megváltozó elhelyezhető funkciókból következően nagyobb levegőterhelés, több keletkező szennyvíz illetve a burkolt/beépített területre hulló csapadékvíz várható > A kijelölés mezőgazdasági területek igénybevételével történik, mely megszűnteti adott terület eredeti funkcióját. > Átlag feletti minőségi osztályú termőterületek igénybevétele nem történik > Az új gazdasági területek biológiai aktivitásérték csökkenésének ellensúlyozása okán jelentős kiterjedésű zöldterület került kijelölésre. > Környezetre jelentős hatást gyakorló terület nem került kijelölésre. > A módosítás intenzitás növekedést eredményez. > Natura 2000 területet sem közvetlenül, sem közvetve nem érint. > A településszegély egyébként is szegényes biodiverzitása nem vagy alig csökken > A település gazdasági potenciálja erősödik											

	Környezeti elemekre					Környezeti elemek rendszereire, folyamataira					Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
	Földr e	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klímára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra		
	+	++	+/Ø	+	+	Ø	++	+	+/ Ø	+	NÉ	++
B) *V6 Zöldterület kijelölése*	A hatások vizsgálatánál a tervi változtatásra kell a hangsúlyt helyezni, tehát a lakóterület zöldterületbe való átsorolására. > A módosítás a föld alacsonyabb arányú beépülését, leburkolását teszi lehetővé. Alacsonyabb és más típusú forgalom várható a területen (személygépjármű helyett kerékpáros, gyalogos), ezáltal a föld kisebb mértékű tömörödésére lehet számítani. > A megváltozó elhelyezhető funkciókból következően kisebb levegőterhelés várható. > A megváltozó elhelyezhető funkciókból következően kevesebb keletkező szennyvíz, illetve kevesebb burkolt/beépített területre hulló csapadékvíz várható. A csapadékvizek szennyezésének lehetősége csökken. > A szomszédos lakóterületekre a létesítendő városi park értéknövelő hatással bír. > A településszegélyen tervezett fejlesztés jellegének megváltozása a tájképre kifejezetten pozitív hatást gyakorol. > Egy funkciógazdag közpark a lakóterületek elérhető közelségében hozzájárul a lakosság életminőségének javulásához, a szabadban aktívan eltöltött idő lehetőségét biztosítja. > A zöldfelületi arány növekedése a klimatikusan kondicionáló felületek növekedéséhez vezet. > Egy településszegélyen elhelyezkedő nagy zöldfelületi arányú, fásszárú növényzettel borított területrész a külterületi és a belterületi zöldfelületi rendszer összekapcsolásához járul hozzá, amely a természeti rendszerre pozitív hatással van. > Egy városi park – még ha funkciókkal zsúfolt is – többféle élőhelyet biztosít a flóra és fauna számára, mint egy monokultúrás mezőgazdasági területen várhatóan kialakuló használat. Az élőhelyi diverzitás a faji diverzitást is magával hozza a zöldfelületek megfelelő kezelése esetén. > Natura 2000 területet sem közvetlenül, sem közvetetten nem érint a módosítás. > Az érintett emberekre a funkcióváltozás többféleképpen pozitív hatást gyakorol, melyeket fentebb leírtunk.										

Jelrendszer magyarázata:

+ Gyenge kapcsolat, csak részben járul hozzá a környezeti elem védelméhez
++ Erős kapcsolat, hozzájárul a környezeti elem védelméhez
Ø Bizonytalan megítélésű vagy nem létező kapcsolat
- Gyenge kapcsolat, negatív hatást gyakorol a környezeti elemre
-- Erős kapcsolat, hozzájárul a környezeti elem pusztulásához
NÉ Nem érinti

3.2 A közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése

Szempont	Várható-e hatás?
Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenése, meglévők felerősödése	**Kismértékben várható**
A településszerkezeti változások tervlapjára ránézve megállapítható, hogy az új beépítésre szánt területek kijelölése a hatályos terv szerinti beépítésre nem szánt területeken is történik. Az új, beépítésre szánt gazdasági területek jelenleg szántó hasznosítás alatt állnak, melyhez kapcsolódóan új területfoglalások, és új beépítések várhatóak. Ugyanakkor természetvédelmi területen, nagyvízi meder területén, kiváló termőhelyi adottságú erdőterületen, átlagosnál jobb minőségű termőföldön (a helyhez kötöttség kivételével) új, beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre.	
Környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítése vagy korlátozása	**Pozitív hatás várható**
A terv a valóság talaján mozogva próbálta meg rögzíteni az adottságokból eredő, logikus fejlesztéseket. Az adottságokhoz való alkalmazkodás pedig környezettudatos lépésnek tekinthető. Az új beépítésre szánt területekkel párhuzamosan, azokhoz kapcsolódóan új zöldterület is kijelölésre került, amely egy községi park kialakítására biztosít lehetőséget a lakóterületek elérhető közelségében. A terület nem csak sportolásra lehetőséget adó funkciókat fog vonzani, de a szabadtéren aktívan eltöltött idő lehetőségét is bővíti, amely erősíti a környezettudatosságot.	
Olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítése, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak	**Nem várható**
Azokat a települési és táji értékeket, melyek a Szihalmiak települési identitását meghatározzák (természeti értékek, építészeti értékek, egyedi tájértékek stb.), a terv nem veszélyezteti.	
A természeti erőforrások megújulásának korlátozása	**Nem várható**
Nem megújuló természeti erőforrásoknak tekintjük a fosszilis energiahordozókat, valamint az ásvány-kincseket. Megújuló természeti erőforrásoknak a megújuló energiát (nap, szél, geotermikus), a vizet, a szántóföldet és az erdőt, illetve legelőt. A terület energiahordozókkal nem érintett, ipari nyersanyag kitermelésre nem veszik igénybe. Érintettséget a termőföld tekintetében mutathatunk ki. Kijelenthető, hogy jelen fejlesztések a természeti erőforrások megújulását alapvetően nem korlátozzák, mivel a gazdasági terület kijelölésével párhuzamosan, azzal azonos nagyságrendben beépítésre szánt területet sorol vissza beépítésre nem szánt területté. A gazdasági fejlesztések kapcsán javasolt a megújuló, főként napenergia használatának alkalmazása	
A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítása	**Kismértékben várható**
A gazdasági fejlesztés megvalósulása során az építőiparban és az építőanyag szállításban rövidtávon jelentős munkaerőigénnyel kell számolni, amely részben helybeni, részben a környező településeken található munkaerőpiacról fog megjelenni. A tervezési területen megjelenő új beruházás kapcsán új munkahelyekkel is lehet számolni, amely részben a helyi lakosságból és környező településekről ingázó lakosságból fog összeállni. A tervezési területen bányanyitás nem tervezett.	
A közvetlen és közvetett hatások következtében az érintett közösség társadalmi, gazdasági helyzetében, különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben várhatóan fellépő változások	**Pozitív hatás várható**
A gazdaság fejlesztése a helyi vállalkozások növekedését eredményezi, ami a helyiek identitás-erősödését is magával hozza. A termelési kultúrák erősödésével felismerik szűkebb környezetük előnyeit, nyitottá, befogadókká válnak. A közpark kialakítása rekreációs lehetőségeket biztosít.	

A közvetett módon hatást kiváltó tényezők egyike esetén sem várható jelentős negatív hatás.

4. A terv környezeti szempontú értékelése

A tervmódosítások közül az új beépítésre szánt terület kijelölése esetén értelmezhető környezeti szempontból negatív változás. Ezen túl a termőföld más célú igénybevétele,tekinthető kedvezőtlen folyamatnak.

A tervmódosítások közül azonban vannak pozitív hatást eredményező változások is, mint a zöldterületek szintentartása, amely kedvező irányú változásnak tekinthető.

A terv a település átminősítés előtti biológiai aktivitás értékét növelte.

A terven feltüntetésre kerültek a jogszabályok által meghatározott elemek. Ezek ábrázolása megkönnyíti a területre vonatkozó korlátozások megismerését, a védelmet igénylő elemek figyelembe vételét. A korlátozási elemek a beruházások során megvalósuló épületállomány elhelyezését orientálják.

A módosítás esetén összességében kimutatható, hogy az nem jár jelentős környezetterheléssel.

5. A káros hatások elkerülésére tett javaslatok

Az egyes környezeti elemekkel kapcsolatos határértékeket magasabb szintű előírások rögzítik.

A környezeti értékelés a településrendezési eszközökkel párhuzamosan készült. Az értékelés során felmerült, a terv következtében várható környezetet érő káros hatások mérséklésére, elkerülésére tett javaslatok a tervbe beépültek. Ezek ismertetése részben az előző pontban (4. A terv környezeti szempontú értékelése) megtörtént. Jelen fejezetben csak azon javaslatok ismertetésére kerül sor, melyek a településrendezési tervbe még nem épültek be:

- A gazdasági területfejlesztés ütemezése.
- A településrendezési eszközök által lehetővé tett fejlesztések megvalósításánál az elérhető legjobb technika alkalmazására (BAT).
- A zöldfelületi előírások betartatása, megvalósulások számonkérése.
- A lehetővé tett fejlesztések megvalósításánál a minőség megkövetelése.
- A növényállomány kiválasztásánál tájépítész szakember javaslatainak kikérése.
- a csapadékvíz-elvezetés megoldása, a területet érintő árkok rendezésére.

6. Környezeti szempontú javaslatok más tervek, programok számára

A biológiai aktivitásérték szinten tartási kötelezettség miatt kijelölt zöldterület megvalósítását az aktivitásérték pótlással érintett fejlesztéshez kellene jogszabályilag kötni, ezzel a települések valós közcélú zöldfelületeinek méretét és lombkorona-arányát növelve.

A megvalósítás során az elérhető legjobb technikai lehetőségek alkalmazása a környezeti hatások minimalizálása érdekében. Az elérhető legjobb technikák – beleértve a technológiát, tervezést, karbantartást, üzemeltetést és felszámolást –, amelyek elfogadható műszaki és gazdasági feltételek mellett gyakorlatban alkalmazhatóak, és a leghatékonyabbak a környezet egészének magas szintű védelme szempontjából.

Az illetékes szakhatóságok konkrét előírásai az egyeztetési eljárás során válnak ismertté, a jóváhagyandó dokumentációba beépítésre kerülnek

7. Monitorozási javaslatok

A vizsgált terv környezeti hatásainak monitorozása érdekében indikátorok kerültek meghatározásra. A javasolt indikátorok egy része a terv konkrét módosításaira fókuszálnak, míg egy másik része a terv általános céljainak az elérését vizsgálja. A monitorozása során olyan indikátorok kerültek meghatározásra, melyek közvetett módon adnak képet arról, hogy a terv megvalósulása, vagy meg nem valósulása milyen mértékben, milyen irányban fejtette ki hatását. Az indikátorok közé beépítésre kerültek az Eurostat által összeszedett, tervezési szinten (települési) értelmezett környezeti indikátorok és az URGE által kidolgozott interdiszciplináris kritériumrendszerbe tartozó indikátorok is.

- **Gazdasági terület fejlesztések megvalósulása**

  Monitorozás tárgya (1): regisztrált vállalkozások száma
  Monitorozás tárgya (2): nyilvántartott álláskeresők száma

- **Gazdasági területek környezeti hatásai**

  Monitorozás tárgya (1): levegőminőség alakulása. A levegőben található különböző szennyezőanyagok – SO2, CO, NO2, O3, por – mennyiségének vizsgálata a gazdasági területeken, a gazdasági, és az energiatermeléssel kapcsolatos logisztikai útvonalak mentén, továbbá a lakóterületeken.

- **Változások a hagyományos tájhasználatban**

  [LB-6: Change in traditional land-use practice]
  Monitorozás tárgya: területhasználatok, művelési ágak térbeli változásának vizsgálata

- **Zajszennyezés által érintett emberek száma**

  [UP-5: People endangered by noise emissions]
  Monitorozás tárgya: a zajszennyezés által érintett emberek számának megállapítása *a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáró*l szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM- EüM együttes rendelet figyelembevételével

- **Beültetési kötelezettségek, növénytelepítések megvalósulása**

  Monitorozás tárgya (1): a megvalósuló gazdasági fejlesztések és a telepített növényzet aránya
  Monitorozás tárgya (2): a telepített növények között az őshonos, termőhelyi adottságoknak megfelelő növényfajok és az allergén, adventív fajok aránya.

- **Aktivitásérték valós alakulása**

  Monitorozás tárgya: biológiai aktivitásérték számítás a beépített területen a kialakult állapot, egyéb területen az ingatlan-nyilvántartás szerinti (valós) művelési ágak figyelembevételével. A számítás frissítése a megvalósuló beruházásokkor.

Fentieken túl Az alábbi adatok nyomon követése javasolt a tervezett gazdasági területen:

- építési és kommunális hulladék mennyisége (t/év)
- talajállapot alakulása (3 évente, laborvizsgálat alapján)
- belvíz- és csapadékvíz elöntések gyakorisága, azok változása (db/év, %)

A tervezett zöldterületen:

- az élővilágra gyakorolt hatás (3 évente, BNP módszertan alapján)
- a területen megtartott közösségi rendezvényeik száma (db/év)
- klimatikus hatások nyomonkövetése (szakmai módszertan alapján)

8. Közérthető összefoglaló

Jelen értékelés Szihalom Község Településrendezési Eszközeinek részterületekre vonatkozó módosításával foglalkozott. A környezeti értékelés a terv készítésével párhuzamosan, folyamatos visszacsatolásokkal készült. Az értékelés tanulságai beépültek a készülő tervbe, így több tervi elem már a beépült környezeti javaslatokkal együtt került értékelésre.

A környezeti értékelés:

- vizsgálta a terv összefüggését más releváns tervekkel, jogszabályokkal, és értékelte a terv azoknak történő megfelelését;
- foglalkozott a terület terhelhetőségével, és a terv következtében beálló módosulásával;
- megvizsgálta, hogy a tervezési területen találhatók-e településrendezési szintű környezeti, tájhasználati konfliktusok, valamint, hogy a javasolt terv milyen új konfliktusokat generál;
- előre meghatározott szempontok alapján ismertette a várható környezeti hatásokat;
- a várható következmények ismeretében vizsgálta a terv környezetre káros hatásainak elkerülésére, csökkentésére vonatkozó tervi elemeket;
- a terv megvalósulásának monitorozására szolgáló indikátorokat határozott meg.

A környezeti értékelés alapját olyan módosítási szándékok adták, amelye több terület- felhasználási változtatással éltek, miközben ezek egy része a tervállományon belüli ellentmondások feloldására is szolgált.

Környezeti, tájhasználati szempontból kedvezőtlen tervi elemeknek minősülnek az újonnan beépítésre szánttá váló módosítások. Ezek közül kiemelhetők az alábbiak:

- kereskedelmi, szolgáltató terület kijelölése,
- kapcsolódó közúti közlekedési terület kijelölése.

Környezeti, tájhasználati szempontból kedvező tervi elemek:

gazdasági terület

- tervezési terület körültekintő kiválasztása
- beépítési paraméterek optimális megválasztása,
- védett természeti területek érintettségének elkerülése,
- meglévő infrastruktúrára való ráépülés,
- közművesítés mértékének és módjának megadása
- gépjármű-elhelyezés területen belüli elvárása.

zöldterület

- lakóterületi fejlesztések visszavonása
- többfunkciós rekreációs potenciállal rendelkező nagy zöldfelületi arányú park kialakítási lehetőségének megteremtése.

A felülvizsgálatból származó környezeti hatások a fejlesztések megvalósítását **környezeti szempontból támogathatóvá teszik.**